Бухы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-hээ гарана | № 32 (14358) | 1974 оной февралиин 7, четверг | Сэн 2 мүнгэн

НҮХЭР М. А. ЯСНОВ УЛААН-ҮДЭДЭ ЕРЭБЭ

КПСС-эй Центральна Комитедэй гэшүүн, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшо, РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ М. А. Яснов үсэгэлдэр Улаан-Үдэдэ ерэбэ.

КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, КПСС-эй Буряадай обкомой нэгэдэхи секретарь А. У. Модогоев, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. С. Семенов, республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. Б. Пивоваров, КПСС-эй обкомой секретарьнар К. М. Продайвода, А. Бадиев болон республикын хүтэлбэрилхы бусад хүдэлмэрилэгшэд Улаан-Үдын аэропорт дээрэ М. А. Ясновые угтаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: аэропортдо угталгын үе.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

КОЛХОЗОЙ ТООСООТО СУГЛААН

Худөөгэй ажалшадай эдэбхи үүсхэлэй бурьялма абьяас, эршэтэ шанга ажалай охин соогуур үшөө нэгэ жэл дүүрэжэ, хэһэн хүдэлмэриингөө дүн согсолхо, саашанхи зорилгонуудаа тодорхойлхо саг болобо.

Мүнөө колхозуудта болохоёо байһан тоосоото һунгалтын суглаанууд тон ехэ политическэ болон ажалай дэбжэлтын оршон байдалда эхилхэнь. Партида, совет арадта КПСС-эй Центральна Комитедэй хандаһан Хандалгые бүхы совет хүнүүдтэл адли колхозно тариашадшье айхабтар ехэ урма баяртайгаар, сэдьхэл зүрхэнһөө һайшаан угтажа, үнгэрһэн 1973 ондо туйлаһан ажалайнгаа амжалтые батадхан, тэрэнииe үшөө үлүүлхэ зорилго табяад хүдэлжэ байна.

Эдэ үдэрнүүдтэ манай республика дотор хаа хаанагүй тариашад, малшад дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялга, угтамжын түсэбүүдые абажа, хайшан гээл һаа, хүдөө ажахын үйлэдбэриие ашаг үрэ ехэтэйгээр хүгжөөхэб, тариан, мал ажалһаа эдеэ хоолой зүйлнүүдые яажа элбэгээр, гаргаша багатайгаар абахаб гэһэн гол эрмэлзэлтэйгээр хүдэлнэ. Мүнөө колхоз бүхэн тарилгын газарай хубаарилга гуримшуулжа, ороoһото ургамалнуудые бүри ехээр тариха арга боломжо бэдэрнэ, адууһа малай үбэлжэлгые эмхитэй һайнаар үнгэргэхэ, хабарай тарилгада эрхимээр бэлдэхэ хэмжээнүүд абтажа байна.

Колхозой Жэшээтэ Уставай ёһоор үнгэргэгдэхэ колхознигуудай тоосоото болон тоосоото һунгалтын суглаанууд нэн түрүүн эдеэ хоолой зүйлнүүдые ехээр абаха, гүрэндэ худалдаха табан жэлэй дүрбэдэхи жэлэй түсэб даабариие дүүргэхэ хэрэгтэ хүн зониие элсүүлэн эмхидхэхэ талаар тон ехэ удха шанартай. Байгша ондо хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй дунда бүхэсоюзна социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ энэмнай ехэхэн үүргэ дүүргэхэ зэргэтэй.

Энэ 1974 оной түсэб даабари, социалис уялгые гансашье дүүргэхэ бэшэ, мүн табан жэлэй үнгэрһэн гурбан жэл соо дутуу абаһан продукцияа хүсэлдүүлхэ, удаадахи жэлнүүдтэ ехэ туһа нэмэри болохоор горитой алхам хэхэ байнабди. Тиимэһээ колхознигууд тоосоото һунгалтынгаа суглаанууд дээрэ үнгэрһэн жэлэй дүнгүүдые бүхы талаһаань шэнжэлэн хаража, үргэнөөр зүбшэн хэлсэхэ, байгша оной түсэбые хайшан гэбэл амжалтатайгаар дүүргэхэб гэжэ бодомжотой наринаар хөөрэлдэхэ зэргэтэй.

Колхознигуудай хамтын суглаан гээшэ гансашье ажахые хүтэлбэрилхэ дээдэ орган бэшэ, мүн ажахыгаа зүбөөр эрхилхэ, хамтын ажалай демократиие сахиха ёһотой һургуули болоно бшуу.

Энээн дээрэһээ колхоз бүхэн тоосоото суглаандаа хэр һайнаар бэлдээб, тэрэнь хэр эмхитэй, эдэбхитэйгээр үнгэрөөб, тэрэнһээл нилээд олон юумэн дулдыдаха байна. Энээнһээ урагша зарим колхозууд хамтынгаа суглаа зарлахын урда бригада, фермэнүүдтэ үйлэдбэриин зүблөө үнгэргэдэггүй, тэндээ ажалай дүн зүбшэн хэлсэдэггүй, үнгэрхэдөө, колхозойнгоо ажахын-финансова ажал ябуулгые шалгажа үзэдэггүй байгаа. Энэ алдууе мүнөө дабтажа болохогүй.

Тоосоото элидхэлэйнь удха ехэтэй, гүнзэгы шэнжэлэлгэтэй, шанга шүүмжэлгэтэй, өөрыгөө шүүмжэлһэн, хүнэй сэдьхэл бодол дайрахаар байгаа һаань, гэшүүд суглаандаа эдэбхитэйгээр хабаададаг гээшэ. Миил хашартай олон тоонуудые дурдаад, халирхайхан шүүмжэлэл хээд, ёһо тэды тоосоһон элидхэл шагнахадаа, хүнүүд һанажа ябаһан юумэеэ хэлэхэгүй, һайн бодомжотой дурадхалшье оруулхагүй бшуу.

Хамтын ажалые хүтэлбэрилхэ онол аргые улам нарижуулха, хамтаараа хүтэлбэрилхэ эрилтые наринаар сахиха гээшэ тон шухала. Тиин гэтэр Хяагтын, Бэшүүрэй, Зэдын аймагуудай зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд үргэн нийтэ колхознигуудтаяа зүбшэдэггүй. Жэшээтэ Уставай эрилтые сахидаггүй байна. Хяагтын аймагай «Дружба», «Заря», Ранжуровай нэрэмжэтэ, мүн Бэшүүрэй аймагай «Дружба», «Победа», Калининай нэрэмжэтэ, Зэдын аймагай Доржи Банзаровай, Ленинэй, XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозуудта хамтын суглаанууд жэлдээ 4 дахин зарлагдахын орондо, оройдоол нэгэ дахин үнгэргэгдөө. Правлениин зүблөөнүүдшье жэлдээ 12-һоо үсөөн бэшэ үнгэргэгдэхэ ёһотой аад, тэрэнь дүүргэгдэдэггүй.

Хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй ажал, тэдэнэй үүргэ дээшэлүүлхэ тухай асуудалые колхозуудай тоосоото суглаан дээрэ шангаар табиха саг ерээ. Зоотехнигүүд, агрономууд мүнөө хүдөө ажахын үйлэдбэриин бодото технологууд байха ёһотой. Тэрэшэлэн колхозуудта экономическа албан хэр һайнаар табигданиахайб, ажахын тоосоон ямараар нэбтэрүүлэгдэнэб, тэрэнһээнь хэр зэргэ ашаг үрэ гаранаб гэжэ хараха шухала. Мүнөө экономистнууд, тоо бүридхэлшэд, бухгалтернууд абтаһан продукци тэды шэнээн гаргашатай, өөрынь үнэ сэн тэды болоо гэжэ тоолоод лэ һууха бэшэ, ороoһо тариа, мяха, һүнэй өөрынь үнэ сэнгые хямдаруулхын тула юу хэхэб гэжэ тодорхой заабари үгэжэ, дурадхал оруулжа байха зэргэтэй.

Эдэ бүгэдэ юунэн түлөө хэрэгтэйб гэхэдэ, үнгэрһэн жэлдэ республикымнай колхозууд 1972 онойхидо орходоо 11,4 процентээр бага продукци үйлэдбэрилөө. Абтаһан зарим продуктын өөрынь үнэ сэн биратай хямдараагүй. Бүхы олзо орошонь хаа хаанагүй зүбөөр хубаарилагдана гэхын аргагүй. Нёдондо олохон колхозуудта бүхы олзо доходойнь 70 процент ажалай түлөөһэндэ, ондоо тээһээ хүнүүдые хүлһэлжэ хүдэлгэһэндэ гараа. Тиимэһээ зарим ажахынуудта ажалай бүтээсэ өөдэтэй дээшэлээгүй аад, харин ажалайнь түлөөһэн жэл бүри ехэ болоно.

Бүхы сэбэр олзо доходой ехэнхи хубинь хубаагдадаггүй фонддо, колхознигуудай һуудал байдал һайжаруулха, культурна барилга бодхоохо гэхэ мэтэ нийтын фондо оруулагдаха ёһотой ха юм.

Колхозуудай экономико бэхижүүлхэ, энэ талаараа һула ажахынуудай гээгдэлдэ ороһон шалтагаанииe элирүүлхэ асуудалда ехэ анхарал хандуулха шухала. Һүүлэй үедэ Мухар-Шэбэрэй аймагай «Знамя Ленина», Бэшүүрэй аймагай «Рассвет», «Дружба», Калининай нэрэмжэтэ, Сэлэнгын аймагай «Эрдэм» колхозууд Гүрэнэй банкһаа зээлеэр ехэ мүнгэ абаад, горитойхон үритэй болонхой, ходо гарзатажа гарана.

Правлениие, шалгалтын комиссиие һунгахадаа, энээндэ ёһо тэдыгээр хандажа болохогүй, дэбжүүлэгдэһэн кандидатура бүхэниие нарипаар зүбшэн хэлсэжэ, колхозой правлениин, шалгалтын комиссиин түрүүлэгшэнэрээр мэргэжэл шадабаритай, ажахые хүтэлбэрилжэ шадахаар хүнүүдые һунгаха хэрэгтэй.

Ажахынуудта Жэшээтэ Устав хэр сахигданаб, гэшүүд хубидаа хэды толгой малтайб, бууса шадараа хэды шэнээн газартайб, колхоздоо үритэйшүүл тэрэнээ хэр хаһа сагтаа түлэнэб гэжэ эдэ суглаанууд дээрэ хаража үзэхэ байна. Үнэндөө, Сэлэнгын, Улаан-Үдын, мүн бусадшье аймагуудта колхознигууд отара, гүүртэнүүдтэхи нийтын мал соо үмсынгөө үхэр, хонидые олоор байлгадаг.

Хүдөөгэй ажалшадай дунда социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ асуудалда колхозуудай хамтын суглаан гол анхаралаа хандуулха зэргэтэй. Тиимэһээ тэндэ гансашье түрүүшүүлые магтаха бэшэ, гээгдэжэ ябагшадые шүүмжэлхэ, бэеэ шүүмжэлхэ удхатайгаар тоосоото суглаануудые үнгэргэхэ эрилтэ табигдана.

Мүнөө үнгэргэгдэжэ байгаа тоосоото ба тоосоото һунгалтын суглаанууд колхозуудай правлениинүүдэй ажалые һайжаруулха, үйлэдбэриие хүтэлбэрилхэ үүргыень дээшэлүүлхэ, тиигэжэ КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэри соо хараалагдаһан зорилгые колхозуудай амжалтатайгаар дүүргэхэдэнь туһалха ёһотой.

Б. НИКОЛАЕВ,
Буряадай АССР-эй хүдөө ажахын министр.

...ОНИШОДОЙ ...УРЫСӨӨН ...ГЭДЭНЭ

...ахан совхозой түб — ...үүн һууринда үнгэр...эн хонишодой суглаан ...партида, совет арад... КПСС-эй Центральна ...едэй хандаһан Хан...ые, мүн «1974 ондо ...тариалангай, мал ...й продуктнуудые ехээр ...ын, бэлэдхэхын түлөө ...ажахын хүдэлмэри...эдэй бүхэсоюзна со...лис мүрысөө дэлгэ...хэ тухай» КПСС-эй ...тральна Комитедэй, ...СР-эй Министрнүүдэй ...эй, ВЦСПС-эй ба ...КСМ-эй ЦК-гай тогтоо...зүбшэн хэлсэжэ, шэнэ ...й хараа түсэбүүд то...йгоор зүбшэгдэбэ.

...974 ондо социалис мү...өө үргэнөөр дэлгэрүүл... ажалдаа амжалта ...ахын түлөө тус ...озой хонишод, мэргэ...эд аймагай хонишодые ...сэлдэ урин байна.

...ыргын совхозой хони... юһэдэхи табан жэлэй ...дэхы, гурбадахи жэлдэ ...йхон амжалта түйла... аймагай хонишодой мү...өөндэ илажа гараһан ...а. Тиигэжэ түрүүшын... 100 эхэ хонин бүриһөө ...хурьга абаһан, хонин ...һөө 2 килограмм 920 ...м ноoһо хайшалжа ту...һан юм. Аймагай суута ...шод — СССР-эй Вер...о Соведэй депутат, ...унист Ц. А. Бадмаева, ...брииин Революциин ор...то С. Э. Тыхеева, ком...ист Ц. Батуева, Ц. Б. ...туев, В. Р. Цыбенов ба ...д ехэ амжалтатай.

...овхозой хонишод энэ ...өөндэ зуун эхэ хонин ...һөө зуунһаа доошо бэ... хурьга абажа, дунда ...оор тус бүриинь шэг...рые 22 килограмм бол..., хонин бүриһөө 3 ки...раммһаа доошо бэшэ ...о хайшалхаар дээшэ...эгдэһэн социалис уял...абаа.

Б. ДАРМАЕВ.

...Хурамхаан.

XXII ТҮСЭБТЭ ЮҺЭДЭХИ
ЭРШЭ · ШАНАР · ДЭЛИСЭ

ҮГЭДӨӨ ХҮРЭХЭНЬ ЛАБТАЙ

Зүүн Сибириин түмэр замай Улаан-Үдын отделениин коллектив юһэдэхи табан жэлэй гурбадахи, шиидхэхы жэл соо эдэбхи үүсхэлтэйгээр хүдэлжэ, ашаа шэрэхэ даабаряа үлүүлэн дүүргэһэн юм. Хэдэн удаа бүхэсоюзна мүрысөөндэ эрхимлэжэ гараһан байна. Түмэр замшад дүрбэдэхи тодорхойлхы жэлдэ бүри оролдосотойгоор хүдэлхэ гэһэн хараа зорилготойгоор дээшэлүүлэгдэһэн уялга абабад.

Ажалай бүтээсые 1 процентээр дээшэлүүлхэ, вагонуудай миин байха сагые 5 минутаар хороохо, тиигэжэ ашаа шэрэхэ жэлэйнгээ даабари 2 процентээр үлүүлэн дүүргэхэ гээд социалис уялга соонь бэшээтэй. Урдаа нимэ ехэ хараа зорилгонуудые табиһан тус отделениин хүдэлмэришэд жэлэй түрүүшын үдэрһөө эдэбхи үүсхэл гарган, эршэтэй шангаар хүдэлнэ. Поезднуудые бүридхэгшэд, станциин дежурнанууд болон диспетчернүүд ажалдаа харюусалга ехэтэйгээр хандадаг болоо. Хүдэлмэшэн бүхэнэй дунда социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэжэ, недели бүри мүрысөөнэй дүн согсологдоно. Эрхимлэгшэдэй нэрэ соло олоной анхаралда табигдажа, һарын дүнгөөр мүнгэн шан, үнэтэ бэлэгүүд барюулагдана.

Түмэр замай Улаан-Үдын отделениин коллектив ашаа шэрэхэ сүүдхэ бүриингөө даабари үлүүлэн дүүргэжэ, абаһан уялгаяа бодото дээрэнь бэелүүлхэ байһанаа гэршэлнэ.

М. СОЛОМЕННЫЙ.

ЭРХИМҮҮДЫНЬ ТОДОРУУЛАГДАБА

Үбэлэй һарануудта үнеэн бүриһөө һү ехээр һаахын түлөө республика дотороо үүсхэл гаргаһан Яруунын һаалишадай, һаалиин гүүртэнүүдэй нёдондоной ажалай дүнгүүд согсологдожо, мүрысөөндэ эрхимлэгшэдынь тодоруулагдаба. Тиигэжэ үнгэрһэн 12 һарын туршада үнеэн бүриһөө 2773 килограмм һү абаһан Яруунын совхозой үнинэй малшан Г. Б. Мухархановай гүүртын колектив онсо шалгараа. Удаадахи һууринуудта дурсагдагша совхозой В. Классинай, М. Смирновой, Н. Аристовай хүтэлбэрилдэг фермэнүүд гараһан байна.

Аймагай һаалишадай дундаһаа мүн лэ Яруунын совхозой Х-Ж. Эрдынеева, М. Батомункуева гэгшэд эрхимлэжэ, үнеэн бүриһөө 3080—3189 килограмм һү абаһан байна. Тинхэдэ тус ажахын түрүүшүүл Е. Козулина, Н. Монтоева, Х. Базарова, З. Низамасва болон «Коммунизм» колхозой Ч-Д. Цыренова, «Победа» колхозой Х-Ж. Митыпова, «Дружба» колхозой М. Андреева, «Юбилейный», Нарһатын совхозуудай М. Бурлакова, Д. Цыбенова гэгшэдэй туйлаһан амжалта үндэрөөр сэгнэгдэбэ.

В. БАИБОРОДИН.

УРМА ЗОРИГТОЙГООР УГТАН АБАБА

Загарайн аймагай тариашад, малшад, һаалишад болон барилгашад КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй, ВЛКСМ-эй ЦК-гай хүдөөгэй ажалшадай дунда бүхэсоюзна социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ тухай абаһан тогтоолые урма баяртайгаар угтаһан юм. Тиин 9-дэхи табан жэлэй тодорхойлхы жэлдэ абаһан уялгануудаа гүйсэд бэелүүлхын тула бүхы хүсэ шадалаа элсүүлэн оролдохо байһанаа мэдүүлээ.

— XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозойхид үнгэрэгшэ жэлдэ горитойхон барилга хээ. Юуб гэхэдэ, малай байра һайжаруулбал, үбэлэй үедэ тэрэнэй ашаг шэмые дээшэлүүлхэ арга боломжо олдохо байна. — гэжэ аймгүйсэдкомой хүдөө ажахын управлениин ахалагша барилгашан А. Д. Цыренжапов хөөрэнэ.

Колхозой барилгашад 200 һаамхай үнеэдэй байра баринхай, малай тэжээл буйлуулха тусхай цех ашаглалгада тушаагаа. Эндэ нэгэ часай туршада зургаан тонно шахуу малай тэжээл буйлуулагдаха аргатай.

Үбэлэй үедэ овощ элбэгээр ургуулжа, ажалшадтаа болон гүрэндэ худалдажа байха зорилготойгоор 500 дүрбэлжэн метр талмайтай теплицэ барижа, ашаглалгада тушааба.

Бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ хабаадажа, гүрэндэ һү, мяха элбэгээр тушаахын тула тус колхоз гахайнуудайнгаа тоо толгой олошоруулха зорилготойгоор 210 мянган түхэриг мүнгэ һомолһон байна. Тэрээгээрээ үшөө зуун эхэ гахайн байха байра барихаар хараалба.

***

КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй болон ВЛКСМ-эй ЦК-гай 1974 ондо газар тариалангай, мал ажалай продуктнуудые ехээр бэлэдхэжэ абахын тула дэлгэрһэн хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй бүхэсоюзна социалис мүрысөөн тухай тогтоолые Сэлэнгын совхозой малшад болон һаалишад мүн лэ халуунаар дэмжэһэн байгаа.

Эндэхи Ехэ-Сагаанай һү һаалиин фермые Ленинэй болон Ажалай Улаан Тугай орденуудтай эрхим һаалишан Долгор Дарижаповна Данзанова даадаг юм. Фермын олон һаалишадынь комсомол-залуушуул юм. 2.307 килограмм һү үнеэн бүриһөө һааха гэһэн үнгэрэгшэ жэлэйнгээ түсэб амжалтатай дүүргээ.

Үбһэ, һолоомо, витамин элбэгтэй, белогоор баян холимог тэжээл тааруулжа, үнеэдтээ үгэхэһөө гадна, малайнгаа байра байдалыень һайнаар арилгажа, сэбэрлэжэ, дэбдихэрыень саг соонь һэлгэжэ байһанайнгаа ашаар эдэнэр үндэр амжалта туйлаа бшуу.

Ехэ-Сагаанай түрүү һаалишад Радна Данзанова—3.010, Дыжит Аюшеева 2.830 килограмм һү үнеэн бүриһөө һаагаа.

Мүнөө эдэнэр бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ оролсоод, үбэлэй долоо һарын туршада фермээрээ үнеэн бүриһөө 1.300 килограмм һү һааха уялга абанхай.

Д-Д. ГАРМАЕВ.

ОБЛСОВПРОФОЙ ПЛЕНУМ

Профсоюзуудай областной соведэй ээлжээтэ пленум боложо үнгэрөө.

«КПСС-эй ЦК-гай декабриин (1973 он) Пленумэй шиидхэбэринүүдтэй, КПСС-эй ЦК-гай партида, совет арадта хандаһан Хандалгатай, мүн бүхэсоюзна социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ тухай КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй ба ВЛКСМ-эй ЦК-гай тогтоолтой зоһилдуулан, республикын профсоюзай организациин бэелүүлхэ зорилгонууд тухай» асуудалаар энэ пленум дээрэ облпрофсоведэй президиумэй секретарь Л. В. Антонова элидхэл хэһэн байна.

Элидхэл зүбшэн хэлсэлгэдэ Улаан-Үдын авиазаводой профсоюзай завкомой түрүүлэгшын орлогшо К. А. Шерхоев, ой модоной ба модо болбосоруулгын промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обкомой секретарь В. Н. Чернов, Улаан-Үдын нарин сэмбын фабрикын профсоюзай фабкомой түрүүлэгшэ Л. М. Пушкина, гүрэнэй худалдаа наймаанай, эд хэрэглэгшэдэй кооперациин хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обкомой түрүүлэгшэ Е. В. Пластинина, барилга-хабсаралтын 8-дахи управлениин профсоюзай постройкомой түрүүлэгшэ А. Г. Любименко, хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай Загарайн райкомой түрүүлэгшэ Ю. Л. Балханов болон бусад хабаадалсаа.

Зүбшэһэн асуудалаараа пленум зохихо тогтоол баталан абаа.

Пленум эмхидхэлэй асуудал зүбшэн хэлсээ. Областной профсоюзуудай соведэй президиумэй түрүүлэгшээр Василий Иннокентьевич Титов һунгагдаба. Пенсидэ гараһантай дашарамдуулан, Л. С. Асеев областной профсоюзуудай соведэй президиумэй түрүүлэгшын уялгаһаа сүлөөлэгдөө.

ОБЛАСТНОЙ XXVIII ПАРТИЙНА КОНФЕРЕНЦИИН ДЕЛЕГАДУУДАЙ АНХАРАЛДА

Областной XXVIII партийна конференци 1974 оной февралиин 8-да үглөөнэй 9 часта оперо болон баледэй театр соо хүдэлмэреэ эхилхэ. КПСС-эй обкомой байшангай хоёрдохи дабхарай вестибюль соо делегадууд бүридхэлдэ абтаха.

29-66, 26-13, 31-36 номерой телефонуудаар хандахада болохо.

КРЕМЛЬДЭ ХАНИ ЁҺОНОЙ УУЛЗАЛГА БОЛОБО

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин Вьетнамай Демократическа Республикаһаа Советскэ Союзда байдаг элшэн сайд Во Тхук Донгтой, Урда Вьетнамай Республикын хэлэлгүүдые СССР-тэ саг зуурахилхэ этигэмжэтэ Као Ван Хунгтай февралиин 4-дэ Кремль соо уулзаһан байна. Вьетнам тушаа Парижай хэлсээндэ гар табигдаһаар нэгэ жэлэй ойтой дашарамдуулан, ДРВ-гэй правительствын, Урда Вьетнамай Республикын Революционно саг зуурын правительствын тунхаглаһан мэдүүлгэнүүдэй текстнүүдые тэдэнэй түлөөлэгшэд дамжуулаа.

Вьетнамдахи дайе болюулха, эб найрамдал һэргээхэ тухай Парижай хэлсээнэй эрилтэнүүдые тус документдэ гар табигша бүхы талануудай хүсэд бүрин, хэлбэришэгүйгөөр дүүргэхэ ябадал туйлаха гэжэ правительствануудаа айнгаа шиидэнхэй байһые Во Тхук Донг, Као Ван Хунг тусхайлан тэмдэглэбэ.

Парижда баталагдаһан хэлсээе бүрин дүүргэхэ ябадал хангаха зорилгоор Вьетнамай Демократическа Республикын правительствын, Урда Вьетнамай Республикын Революционно саг зуурын правительствын гаргажа байгаа оролдолго хүсэлэлгые дэмжэдэг Советскэ Союзай хараа бодолой хубилашагүй байһые А. Н. Косыгин лаблан баталба.

(ТАСС).

САГААН БАЙШАНДА УУЛЗАЛГА БОЛОО

ВАШИНГТОН. (ТАСС). КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко февралиин 4-дэ Сагаан байшан соо США-гай президент Р. Никсонтэй уулзаһан байна. Тэрэ үедэхи хөөрэлдөөнэй үедэ совет-американ хоёр талын харилсаанай асуудалнууд, уласхоорондын байдалда хабаатай асуудалнууд зүбшэлэгдөө.

СССР-һээ США-да байдаг элшэн сайд А. Ф. Добрынин, США-гай гүрэнэй секретарь Г. Киссинджер хөөрэлдөөндэ хабаадаба.

СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыкотай президент Р. Никсонэй уулзаһанай һүүлээр Сагаан байшангай тусхай түлөөлэгшэ иигэжэ мэдээсэбэ: олон асуудал, тэрэ тоодо совет-американ хоёр талын харилсаанда, Дүтын Зүүн зүг тушаа Женевскэ эбэй конференцидэ, стратегическэ зэбсэгүүдые хизаарлан хороохо тухай, Европодохи аюулгүй байдалда хабаатай асуудалнууд уулзалгын үедэ зүбшэлэгдөө.

Тэрэшэлэн Р. Никсон, А. А. Громыко «Советскэ Союзда президент Никсонэй ерэхэ үеэр зүбшэлэгдэхэ асуудалнуудаар һанал бодолоо мэдэлсэһэн байна» гэжэ тэрэ түлөөлэгшэ мүн лэ мэдээсэбэ.

ЭВЕНКЫН НАЦИОНАЛЬНА ОКРУГТО—АРАДУУДАЙ ХАНИ БАРИСААНАЙ ОРДЕН

ТУРА. (ТАСС). Совет Эвенкын тугта Ажалай Улаан Тугай ордентой зэргэлүүлэгдэн, февралиин 5-да Арадуудай хани барисаанай орден зүүлгэгдээ.

Тура хотодо зарлагдаһан, партиин Эвенкийскэ окружной комитедэй, округой ажалшадай депутадуудай Соведэй баярай хамтын суглаае округой гүйсэдкомой Түрүүлэгшэ В. Г. Суевалов нээбэ.

Суглаанда хабаадагшад хүндэтэ президиумдэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев түрүүтэй КПСС-эй ЦК-гай Политбюрое ехэ баяртай, дэбжэлтэтэйгээр һунгаа.

Красноярска хизаарай ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ Н. Ф. Татарчук сугларалгшадта хандан, амаршалгын үгэ хэлээ. Тиихэдээ Эхэ ороной үндэр дээдэ шагналда хүртэһэнтэйнь дашарамдуулан, Эвенкын национальна округой ажалшадые КПСС-эй Центральна Комитедэй, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, Советскэ правительствын, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй өөрынь зүгһөө халуунаар амаршалаад, бүри ехэ, шэнэ амжалтануудые туйлахыень тэдэндэ хүсэбэ.

Н. Ф. Татарчук СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ уншажа, Эвенкын национальна округой тугта Арадуудай хани барисаанай орден зүүлгэбэ, тиихэдэнь суглараг шад нэрьемэ альга ташалгаар угтаа.

Баярай суглаанда хабаадагшад КПСС-эй Центральна Комитедтэ, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ, СССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ эльгээгдэхэ амаршалгын бэшэгые ехэ дэбжэлтын оршон байдалда баталан абаба.

КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэри бэелүүлхын түлөө

ЖЭЛЭЙ ДҮНГҮҮД БА СААШАНХИ ЗОРИЛГОНУУД

Үнгэрэгшэ жэлэй эхиндэ дэлгэрhэн бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ манай совхозой малшад эдэбхи үүсхэлтэйгээр оролсожо, дээшэлүүлэгдэhэн уялгануудые абаhан байгаа. Хэлэhэн үгэеэ хэрэг дээрэнь бэелүүлхын түлөө ажахын мал ажалай хүдэлмэрилэгшэдэй дунда мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ талаар совхозой партийна организаци, профсоюзай рабочком эмхидхэлэй болон ойлгуулгамжын ехэ хүдэлмэри ябуулаа. Илангаяа эбэртэ бодо мал үбэлэй үедэ шахан, зундаа бэлшээн таргалуулжа, ехэ шэгнүүртэйгээр гүрэндэ тушаахa асуудалда совхозой дирекци, партбюро гол анхаралаа хандуулhан байха юм.

Совхозой бүхы малшадай, илангаяа коммунистнуудай оролдосо ехэтэйгээр ажаллаhанай ашаар үнгэрэгшэ жэлдэ муу бэшэ үрэ дүн туйлагдаа. Гүрэндэ hү тушаахa жэлэй түсэб болзорhоо холо урид дүүргэгдээд, түсэбhөө гадуур хэдэн зуугаад центнер hүн бэлэдхэлэй пунктда оруулагдаа. Тушаагдадаг hүнэй шанар урдынхиhаа нилээд hайжарhан байна.

Үнгэрэгшэ жэлдэ совхозой мал адуулагшад шударгы hайнаар хүдэлжэ гараа. Зунай бэлшээриин үедэ хамтадаа 2700 толгой эбэртэ бодо мал холын бэлшээридэ гаргагдаhан юм. Тэдэнэй толгой бүриинь шэгнүүр үдэртөө дунда зэргээр 930 граммаар нэмээгдэжэ, бүхы дээрээ 2436 центнер нэмэлтэ мяхан абтаа hэн. Мал адуулагшад Бадма Цыренова, Бадма-Ханда Хадаева, Балсан Мархаева, КПСС-эй гэшүүд Антонида Бандеева, Гармажаб Логинов болон бусад үнгэрэгшэ зундаа оролдосо ехэтэйгээр хүдэлжэ, үхэр бүриин шэгнүүрые үдэртөө 1000 граммhaa үлүүгээр нэмээжэ шадаа.

Табан жэлэй шиидхэхы жэлдэ хамтадаа 4920 центнер мяхан Закаменск хотын мяханай комбинатда тушаагдаа. Гүрэндэ тушаагдаhан бүхы малай 91 процентнь эрхим тарган сэгнэлтэтэйгээр абтаhан байна. Тиихэдэ тушаагдаhан малай толгой бүриин шэгнүүр 330 килограммда хүргэгдөө. Энэмнай 1970 онойхиhоо 65 килограммаар ехэ болоно. Эбэртэ бодо малай, адуу моридой тоо толгой олошоруулха арадай ажахын түсэб баhал амжалтатайгаар бэелүүлэгдэhэн байна. Эдэ бүгэдэдэ коммунистнуудай оруулhан хубита ехэ гээд хэлэмээр.

Совхоз соогоо суурхаhан малшад Цырендулма Бадмаевна Охинова, Антонида Ринчиновна Тарбаева гэгшэд малшадай бүхэсоюзна мүрысөөнэй дүнгүүдээр «Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденоор шагнагдаhан байна. Тиихэдэ ажахын түбэй hаалиин фермын коллектив РСФСР-эй Хүдөө ажахын министерствын, хүдөө ажахын ба бэлэдхэлэй хүдэлмэришэд болон алба хаагшадай профсоюзай ЦК гай Хүндэлэлэй грамотада хүртэбэ.

hүүлэй 2—3 жэлэй туршада шэнэ газар элдүүрилжэ, тэжээлэй ургамалнуудые ехээр таридаг болохо, сабшалан hайжаруулха, олон жэлэй ногоо тариха талаар совхозой механизаторнууд горитой ажал хэжэ байна. 1972—1973 онуудта 543 гектар сабшалан үндэhөөрөө hайжаруулагдажа, олон жэлэй ногоон таригдаа hэн. Үнгэрэгшэ зундаа тэрэ сабшалангай 275 гектарынь хуряагдаа. Тиигэжэ тэндэhээ 6000 гаран центнер эрхим шанартай үбhэн суглуулагдаа гэхэ гү, али гектар бүриhөө 22 центнер үбhэн абтаа. Тиихэдэ Санжай Цыденпиловэй ударидадаг звеногой гэшүүд 48 гектар hайжаруулагдаhан сабшалангай га бүриhөө 39,5 центнер үбhэ абаhан байна.

Түсэбтэ табан жэлэй түрүүшын гурбан жэл соо гүрэндэ мал ажалай продукци тушаахa, адууhа малай тоо толгой олошоруулха арадай ажахын түсэб совхознай амжалтатайгаар дүүргэбэ. Жэшээлэн хэлэбэл, мяха тушаахa түсэбтэ даабаримнай 103 процент, hүн 100 процент дүүргэгдээ hэн.

Табан жэлэй үлдэhэн хоёр жэлэй туршада (1974—1975 онуудта) манай совхоз 11.050 центнер мяха гүрэндэ тушаахa ёhотой юм. Энэмнай табан жэлэй түсэбэй 44 процентнь болоно. Шангашагшье hаа, дүүргэгдэжэ боломоор түсэб гэжэ совхозой мэргэжэлтэд тодорхойлно. Эды шэнээн мяха гүрэндэ тушаахын тула жэл бүри хоёр мянганhaa үсөөн бэшэ тугал абажа, түргөөр томо болгохо, үхэрнүүдые бэлшээн таргалуулха хүдэлмэри улам hайжаруулха хэрэгтэй болоно.

Адууhа малай үүлтэр hайжаруулжа, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ талаар hүүлэй жэлнүүдтэ нилээд юумэн хэгдэжэ байна. Мяханай үүлтэрэй мал тусхай шэглэлтэйгээр үсхэбэрилхэ гэжэ дирекци, партбюро шиидхээ hэн. Тиигэжэ совхоздомнай тусхай отделенинүүд эмхидхэгдээ. Нэгэдэхи отделенидэ 2000 гаран үнеэн тугалнуудтайгаа харууhалагдана. Тугалнуудынь найма hаратай болотороо эхэтэйгээ сугтаа байлгагдана. Хоёрдохи отделенидэ эхэhээ hалгаагдаhан эмэ тугалнууд суглуулагдажа түлжүүлэгдээд, тугаллахаhaa урдахана нэгэдэхи отделенидэ тушаагдадаг юм. Гурбадахидань эрэ бурууннууд түлжүүлэгдээд, удаань гүрэндэ тушаагдана. Дүрбэдэхи отделенидэ — hарлаг ба хайнагууд, табадахида — адуун hүрэг харууhалагдана. Имэрхүү шэглэлтэйгээр мяханай мал үсхэбэрилхэдэ манай нютагай эрхэ байдалда таарамжатай гэжэ hанахаар. Тиигэхэдэ адууhа малай харууhалга hайжаруулагдажа, ашаг шэмэнь дээшэлүүлэгдэхэ болоно гээшэ.

hүүлэй жэлнүүдтэ мяха ехээр үгэдэг хальмаг үүлтэрэй мал үсхэбэрилжэ эхилээбди. Мүнөө совхоздомнай тиимэ үүлтэрэй 2600 үхэр тоологдоно. Хальмаг үүлтэрэй, мүн холимог үүлтэрэй үнеэдэй хэдэн гүүртэ бии. Тиихэдэ хальмаг үүлтэрэй гунжадые, бухануудые үшөө худалдажа абахаар түсэблэнэбди.

Эхэhээ hая hалгаагдаhан тугалнуудые аминдань байлгахада, хүсэ шадалаа гээдэг, ехээр турадаг байна. Тиимэhээ эрэ хашарагуудые 20—22 hаратай болохолоорнь гүрэндэ тушаахын орондо аяар гурбан жэл болотор байлганабди. Энээндэ үлүү ехэ мүнгэ зөөри, тэжээл гаргагдана. Мүн тиихэдэ намарай сагта байлгахын тула саг зуурын байра түхеэрхэ хэрэг гарадаг. Гүрэндэ тарган мал тушаахын тула hайнаар шахаха хэрэгтэй. Тиимэhээ манай аймагта совхозууд хоорондын шахалгын байра түхеэрхэ хэрэгтэй гэжэ hанагдана. Энэ асуудал «Скотопром» трест дары шиидхэхэ зэргэтэй.

Гэхэтэй хамта адууhа малай дулаан байра дуталдана. Олонхи байранууд хуушаржа, унаха дүтэлөө, hүүлэй 3—4 жэлэй туршада малай байра барихын тула республикын «Скотопром» трест нэгэшье түхэриг манай совхоздо үгөөгүй. Мүнөө тусхай бригада эмхидхэгдээд, барилгын модо бэлэдхэжэ байна. Энэ жэлдэ 200 үхэрэй багтаха нэгэ байра барихаар хараалнабди. Тиимэhээ «Скотопром» трест мүнгэ hомолхо тухай асуудал түргөөр шиидхэхэ бэзэ гээд найдагдана.

Адууhа малай тоо толгой түргөөр олошоруулжа, мяха, hү ехээр абадаг болохын тула бардам хүрэхэ тэжээл бэлэдхэдэг болохо хэрэгтэй. Хүйтэн уларилтай манай нютагта орооhо тариан тарига дадаггүй юм. Тиимэhээ гол түлөб үбhэн, зелёнко бэлэдхэгдэнэ. Ногооной ургаса дээшэлүүлхэ, тэжээлэй ургамал ехээр тариха талаар нилээд ажал ябуулагдана гээд түрүүн хэлэгдээ hэн. Теэд энэ хүдэлмэри үшөө hанаhанда хүрэмөөр ябуулагданагүй гэжэ сэхэ тэмдэглэхээр.

Совхозой газар дайда дээрэ — Зэдэ голой эхиндэ, Хуурлигта, Сагаан-Бэлшэр ба Тутхалтада элдүүрилжэ боломоор хэдэн мянгаад гектар газар бии юм. Тэдэнэй зариманиинь хахалагдажа, зелёнко ба олон жэлэй ногоон таригдаад, муу бэшэ ургаса абтана. Энэ ехэ газар ойрын сагта элдүүрилхэ асуудал тон ехэ удха шанартайда тоологдоно. Теэд техникэ багатайhaa, мүнгэ зөөри үгыhөө боложо, өөhэдын хүсөөр элдүүрилхэ аргагүйдэнэбди. Мүн тэдэ нютагуудта хүрэтэр автомашинын hайн харгы хэрэгтэй. Энэ хүдэлмэри эхилэгдэhэн аад, ойлгогдоогүй шалтагаанаар орхигдошонхо.

Дурсагдаhан эдэ асуудалнууд совхозой үйлэдбэри түргөөр хүгжөөхэ, гүрэндэ тарган мяха ехээр тушаахa хэрэгтэ тон ехэ удхатай гээшэ. Тиимэhээ КПСС-эй Захааминай райком, республикын «Скотопром» трест тэдэниие анхаржа, ойрын сагта шиидхэхэ бэзэ гээд найданабди.

Партида, совет арадта КПСС-эй Центральна Комитедэй хандаhан Хандалгые, 1974 ондо бүхэсоюзна социалис мүрысөө эмхидхэхэ тухай парти ба правительствын тогтоолые совхозой ажалшад халуунаар угтан абаад, табан жэлэй тодорхойлхы жэлдэ урданайхиhaa улам hайнаар хүдэлжэ, түсэбтэ даабаринуудаа болзорhооhь урид дүүргэхын түлөө шанга тэмсэлдэ жагсажа байнхай. Социалис мүрысөө улам үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, тэрэнэй эмхидхэхы ба хүмүүжүүлхы үүргэ бүри дээшэлүүлхэ талаар ажахын партийна организаци ба профсоюзай рабочком тодорхой хэмжээнүүдые абажа байна.

В. ЦЫРЕНОВ,
Санагын совхозой директор.
Захааминай аймаг.

Хандагатайн леспромхозой шпала хюрөөдэдэг заводой коллектив hайн шанартай продукци ехээр бүтээн гаргаха гэhэн хүсэл эрмэлзэлтэйгээр хүдэлнэ. Заводой олохон хүдэлмэришэд урдаа табиhан зорилгоо бодото дээрэнь бэелүүлжэ шадана. Хайрсагуудай хабтаhа хюрөөдэдэг цехэй коллектив юhэдэхи табан жэлэй гурбадахи шиидхэхы жэлэй даабари болзорhооhь урид дүүргэhэн юм. Дүрбэдэхи тодорхойлхы жэлдэ бүри габшагайгаар хүдэлжэ, жэлэйнгээ даабари декабриин 29-дэ дүүргэхээр социалис уялга абаа.

Цехэй эрхим хүдэлмэришэд А. С. Фетисова, В. Ф. Ефимова, Е. И. Дмитриева гэгшэд халаан бүриингөө даабари үлүүлэн дүүргэжэ, hайн шанартай продукци ехээр гаргана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хайрсагуудай хабтагайнуудые хюрөөдэдэг цехэй эрхим хүдэлмэришэд (зүүн гарhaa) А. С. Фетисова, В. Ф. Ефимова, Е. И. Дмитриева гэгшэд.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

Партийно-ажахын эдэбхитэдэй аймагай hургуулиин ээлжээтэ хэшээл hая КПСС-эй Хэжэнгын райкомдо боложо үнгэрбэ. Энэ hуралсалда 90 шахуу хүн сугларaa.

«Хүгжэнги социалис общественые хүтэлбэрилхэ арга методууд» гэhэн темээр Зүүн Сибириин технологическа институдай багша Ц. Б. Батоева, «Зүүн зүгэй оронуудай мүнөө үе сагай хүгжэлтэ ба маоис хүтэлбэриин политика тухай» асуудалаар СССР-эй

ЭДЭБХИТЭД hУРАНА

Наукануудай академиин Сибириин отделениин Буряадай филиалай секторые даагша түүхын эрдэмэй кандидат Ш. Б. Чимитдоржиев гэгшэд лекци уншаhан байна.

Энэ hургуулида ябагшад гурбан факультет болон хубаардаг юм. Тиимэhээ лекцинүүдые шагнаhанай hүүлээр факультет бүхэндэ семинарай гуримаар хэшээлнүүд болобо.

Жэшээнь, хуули ёhонуудые шудалха факультедэй hурагшад нютагай Соведүүдэй депутадуудай эрхэ болон уялга тухай, хүдэлмэришэд ба алба хаагшадай пенсионно хангалгын гурим болон гүрэнэй страховани тухай асуудалнуудаар хөөрэлдөө.

Тиихэдэ промышленностиин ба хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй факультедүүдтэ ябагшад үйлэдбэри хү[...]рилгын эмхидхэлые на[...]лан hайжаруулха тухай[...] циализмын үе сагта [...]мико хүтэлбэрилхэ.науч[...]дэhэ hуури тухай Ле[...] hургаал гэхэ мэтын ас[...]нуудтай танилсаhан бай[...]

Б. ЖАМБАЛ[...]
КПСС-эй райком[...] таhагые даа[...]

Областной партконференциин делегат

ҮНИНЭЙ ГЕОЛОГ

Геолого-шэнжэлэлгын Багаринай экспедициин геологууд хэда уула, ой тайга соогуур жэлэй дүрбэн сагта таhалгаряагүй бэдэрэлгэ хэнэ. СССР-эй 50 жэлэй ойдо зорюулан абаhан уялгаяа амжалтатайгаар бэелүүлжэ Ойн балрай тэмдэгээр шагнагдаhан юм. Энэ экспедициин коллектив юhэдэхи табан жэлэй гурбадахи, шиидхэхы жэлэй даабари амжалтатайгаар дүүргэhэн юм.

— Дүрбэдэхи, тодорхойлхы жэлдэ бүри габшагайгаар хүдэлжэ, газар үрэмдэхэ жэлэйнгээ даабари табан хоногоор уридшалан дүүргэхэ, ажалай бүтээсые 1,8 процентээр дээшэлүүлхэ гэhэн угтамжын түсэб абаабди, — гэжэ тус экспедициин начальник З. А. Нарикян бидэндэ хөөрэбэ.

Геологуудай хүнгэн бэшэ ажал тухай тэрэ hонирхолтойгоор хөөрэнэ. Өөрөө нарата hайхан Армениdэ түрэжэ үдэhэн. Балшар бага наhанhaa хада уулаар аяншалха, элдэб үнгын шулуу суглуулха дуратай юм hэн. Хожомоо геологой мэргэжэлтэй болоод, манай Буряад орондо хүдэлхөөр ерэhэн намтартай. Юрын геологhоо экспедициин начальник хүрэтэрөө ургаhан байха юм.

Аймагай түб Багдарин hууринhaa хэдэн зуун модоной газарта хүдэлжэ байhан геологуудта хүрэхөөр шиидэбэбди. Вертолёдто тракторай двигатель, газетэ, журналнууд, сай, саахар, мяхан ашагдаба. Үдэрэй тэн багта Ангархаанай партиин геологуудта буубабди. Зап часть, эдихэ, ууха юумэ асаржа ерэhэндэнь Ангархаанай партиин геологууд ехэ баясажа байгаа бэлэй.

Залико Артушович Нарикян геологуудтаяа, газар үрэмдэгшэдтэеэ яаралгүйхэнээр хөөрэлдэн, үшөө ямар юумэнэй дутуу байhые мэдэжэ абана, дэбтэр соогоо тэмдэглэнэ. Энэ хүтэлбэрилэгшэ хүдэлмэришэд тухайгаа ходо hанаагаа зобожо, тэдэнэй хэрэгтэй юумээрнь саг дары хангаха гэжэ эрмэлзэжэ ябадаг хүн гэжэ ойлгоо hэмди.

З. А. Нарикян hүүлэй арбаад жэл соо Баунтын аймагта хүдэлжэ, ехэ ажал хүдэлмэри хэhэн намтартай. Тэрэнэй хүтэлбэрилжэ байhан экспедициин коллектив юhэдэхи табан жэлэй эхинhээ хэдэн газарта ашагта малтамалнуудай хэбтэшэ олоод, шэнжэлэлгэ хэжэ байнхай.

З. А. Нарикян залуу мэргэжэлтэдтэ зүбшэл заабари хэлэжэ, hайн шанартайгаар бэдэрэлгэ-шэнжэлэлгын хүдэлмэри хэхэ хэрэгтэнь ходо доо туhалдаг. Тиимэhээл тэрэнэй хүтэлбэрилдэг экспедициин коллектив юhэдэхи табан жэлэй эхинhээ амжалтатайгаар хүдэлнэ. Баунтын аймагай коммунистнууд З. А. Нарикянай ажал хүдэлмэрые үндэр дээрэ сэгнэжэ байhанаа мэдүүлэн, областной партийна конференциин делегадаар hунгаба.

К. ЖАМЬЯНОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: З. А. Нарикян.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

ШАНГА ШАЛГАЛТА[...] ЗАХАЛБА

Түсэбтэ юhэдэхи табан жэлэй түсэбэй дүүргэлтые тодорхойлхо оной түрүүшын hара ходоршобо. Мүнөө үедэ Яруунын аймагай малшад ажахынгаа гол баялиг болохо адууhа малаа тобир тарганаар ондо оруулжа, тоо толгойень бүри олошоруулха зорилго урдаа табяад, абаhан социалис уялгаяа дүүргэхын тула оролдожо байнхай.

Аймагай малшад үбэлжэлгэеэ хэр үнгэргэжэ байнаб, хонидой түл абаха хүдэлмэридөө хэр бэлэдхэлтэй оробоб, ажахы бүхэнэй мэргэжэлтэд, соёлой болон медицинскэ хүдэлмэрилэгшэд холын үбэлжөөндэ байhан малшадта ямар туhа хүргэнэб гэhэн асуудалнуудаар hонирхоhон байнабди.

Аймагай олон тоото хонишод үнгэрэгшэ жэлдэ туйлаhан амжалтануудаа бүри батадхахын тула эртэ намарhaa үбэлжэлгэдөө бэлдэжэ эхилhэн байна. Энэ талаар «Коммунизм» колхозой хонишод амжалтатай. Эндэхи хонишод декабриин 28-да сугларжа, энэ жэлэйнгээ түл абаха шухала хүдэлмэриие эмхитэйгээр үнгэргэжэ, абаhан хурьгадаа гээлтэ хоролтогүйгөөр хүхэ ногоон дээрэ гаргаха гэжэ хэлсэhэн, тодорхой социалис уялга абаhан юм. Хонишод бэе бэедээ айлшалалсажа, энэ харюусалгатай ажалдаа хэр бэлэдхэлтэй ороhоноо шалгалсаhан, ушарhан дутуу дунданууда дары усадхаха гэжэ хэлсэhэн байна.

Ажахын хонишод партида, совет арадта КПСС-эй ЦК-гай гаргаhан Хандалгатай танилсажа, урид абаhан уялгаяа шэнэлжэ, 1974 ондо зуун эхэ хонин бүриhөө 90 хурьга абаха, хонин бүриhөө 3 килограмм 300 грамм нооhо хайшалжа, 625 центнер сагаан «алта» гүрэндэ тушаахa гэжэ шиидэбэ. Тус ажахын дүй дүршэлтэй 7 хонишод байгша ондо зуун эхэ хонин бүриhөө 100, тэрэнhээ дээшэ хурьга түлжүүлхэ социалис уялга абанхай.

Мүнөө үедэ эхэ хонидой 14 отарада хурьгад абтажа байна. Хонишодой бригада бүхэндэ хүрэжэ ерэхэдэмнай хорёо соонь хүсэд хүрэхэ үбhэн, зелёнко, сагаан hолоомон асарагданхай, хони, хурьгадай байра hайнаар дулаалагданхай, хурьгадые амяарлаха хаамжа, тэдэнэртэ эдюулэгдэхэ, витамин ехэтэй тэжээл асарагданхай байба.

Мүн лэ «Победа», «Дружба» колхозуудай хонишод энэ харюусалгатай хаhаяа hайн бэлэдхэлтэйгээр угтажа, абаhан хурьгадаа гээлтэгүйгөөр ехэ болгожо байнхай. Тус ажахынуудай хонидой байра хүршэ «Коммунизм» колхозойхитой жэшээмээр бэшэ, хуушан юм. Бүри дулаан намар байхада, хонидой байрануудые hэльбэн заhажа, нүхэ hүбыень бүтүүлхэ, муудаhан хорёо хуhамагыень шэнэлхын тула тусхай бригада табигдаhан юм. Мүн хонишод сүлөөтэй сагтаа энэ хүдэлмэри хэлсэдэг байhан гэжэ эндэ онсо тэмдэглэхээр.

Байгша ондо «Победа» колхоз зуун эхэ хонин бүриhөө 86 хурьга абажа, hүрэгөө 6.375 толгойгоор олошоруулхаар хараална. Эхэ хонидой 11 отарада үбhэ тэжээлынь хубаарилагдажа үгтэнхэй. Хонин бүридэ үдэрэй туршада 300 грамм талха тарияанай зүйл эдюулэгдэнэ.

Шалгалтын бригадын ябажа хараhан отарада: Маарагтын адагта үбэлжэжэ байhан Цыбикжап Бадмасвай хонидой байра манай анхарал татаhан байна. Энэ байра гурбан жэлэй урда баригдаhан байбашье, досоонь ороходомнай шиг нойто ехэтэй, үhээhээнь дуhаа дуhажа байха юм. Энээн тухай ахалагша хонишон нүхэр Бадмаев манда иигэжэ хэлээ:

— Манай бригада энэ байрада гурбадахи жэлээ хурьга абахань Түрүүшын жэлдэ иимэ байхадань нойтон модоор баригдаhан байра хадаа шиг нойто ехэтэй гэжэ hанадаг байгаабди. Үhээ дээрэхи хибэдэhэниичньшье яhала зузаан, дулаанай сагта хойто ханаяа шабаараар шабаhан байнабди. Балай ондоо болошоhон юумэн үгы. Үнгэрэгшэ жэлдэ 549 хонинhoo 430 хурьга түлжүүлжэ абаhан байнабди. Яhала hайн хурьгад абтаад, тобиржоhон хойноо хүйтэ абаhанhaa боложо, олониинь

гарзалаа. Дабхар хана[...]бал, нэгэ бага хуурай[...]жо үгэхэгүй юм аа гү[...] hанагшаб.

Ахалагша хониш[...] намжые колхозой түр[...]шэ Дамбинима Ба[...] Дымбрыловтэ хэлэхэд[...] иигэжэ харюусаа hэн:

— Хашаа соонь [...]баряад, ута сорго[...] хойто ханаарнь таб[...] хэдэмнай, түймэр са[...] инспектор огто хориh[...] Ойрын үдэрнүүдтэ [...] дархашуулые тиишэнь [...] гээжэ, дабхар хана ба[...]хамнай. Малшадаймнай [...] гэhэ нойроо мартан а[...]ха үе ороод байна. Тии[...] зооветмэргэжэлтэднай [...] бүридөө 2—3 отара [...] абаад, үдэр бүри хо[...] доор ябажа, туhа хү[...] юм. Энэ жэлэйнгээ [...] абалгые эмхи гурим[...] үнгэргэхэ арга бо[...] манда гүйсэд бии. Хүн[...]нэй оролдобол, олон х[...] абтаха болоно. Хон[...] хэрэгтэй зүйлөөрнь [...] хангахын тула авт[...] графигайнь ёhоор яб[...]бди. Политинформато[...] хонишодто ошожо, [...] хөөрэлдөөнүүдые үнг[...] Түл абалгада ажаллажа[...]hан хонишодтоо анха[...] табиха хэрэг манай го[...]рилгонуудай нэгэн, —

Нарhатын совхоз [...] ажал эрхилдэг аймага[...] мохон ажахынуудай [...] Совхозой 18 отарада 10[...] эхэ хонин тоологдоно. [...] ажахын хонишод янза[...] хорёодоор хурьгадаа [...] захалаа. Эндэхи эхэ [...]нидой 7 байра шалга[...]мнай, 5-иинь түл абах[...] hайнаар бэлдэгдэhэн б[...] Бэшэниинь бирагүй. [...]лагша хонишон Д. Б. [...]доковагай отарын байра[...]дагай зайдан. Хони[...] байра соо ороходо ху[...] хананудынь мульhэтэ[...]хэй, зарим сонхонууд[...] мүнөөшье болотор шэ[...] дээгүй байнаар. Мүн нү[...] хонишон. Даши[...]вагай [...]даг гэрынь hайнаар д[...]лагдаагүй дээрэhээ [...] хүйтэн. Хонидойньшье [...]ра hайн гэжэ хэлэхээр б[...] Тэрэ үдэр ябахадамнай [...]рёо соонь миил 2—3 [...]нер зелёнко, хурьгадта [...] үгтэhэн 30 гаран це[...] үбhэнhөө бэшэ ондоо [...] жээл асарагдаагүй [...] Хурьгадые хааха хаамж[...] боэ хобтонууд тус аж[...] бэшэшье отаранuудта [...] дуталдана. Хони хурь[...] үбшэлхэдэ, хэрэгтэй эм [...] нэгэшье бригадада мүн[...]лотор асарагдаагүй. [...] бүхы дутагдалнуудые с[...]зой хүтэлбэрилэгшэд [...] зооветмэргэжэлтэд hай[...]дэжэ байбашье, дары [...]хаха талаар юушье хэ[...] байдагынь гайхалтай.

Яруунын, Инсэнгын [...] хозууд хурьга абаха хү[...]мэридөө hайн бэлэдхэ[...] орохын тула ехэхэн [...]долго гаргаhан байна. [...] ажахынуудай олохон [...]лагша хонишодтой хөөрэ[...]жэ, байра байдалтайнь [...] нилсахадаа энэ шухала [...]дэлмэридөө анхаралаа [...]той табяа гэжэ мэдэбэ[...] Зүгөөр Яруунын совх[...] гурбадахи отделениин [...] отарын эхэ хонид хүш[...]мираа hуларанхай. Гэбэ[...] отделениие эрхилэгшэ [...] И. И. Хаптахаев энээ[...]хай мэдэжэ байгаад, [...]дые үбhэ тэжээлээр, [...] тарияанай зүйлөөр ха[...] хэмжээ абаагүй байшоо. [...] Ободоевагай харууhалда[...]нидто hарын турша[...] центнер талха тарияанай[...] үгтэхэ байбал, оройдоо[...] центнер буулгагданхай [...]ба. Баhал эндэ үбhэ, [...]лёнконь бага.

Аймагай олохон хон[...] худалдаа наймаанай хүд[...]рилэгшэдтэ гомдолтой. [...] нүхэднай холын үбэлжэ[...] байhан малшадта ерэх[...]шье хэрэгтэй эд бараа [...]даггүй байха юм. Аим[...] худалдаа наймаанай хүт[...]рилэгшэд энэ талаар зо[...] хэмжээ абажа, энэ хар[...]салгатай хаhадаа оро[...]нишодые хэрэгтэй эд ба[...]гаар хангаха асуудалда[...]налаа табиха бэзэ гэжэ [...]дамаар.

Дээрэ дурсагдаhан [...]хынуудай хүтэлбэрил[...] болон мэргэжэлтэд бии [...]гаа дутагдалнуудаа [...] усадхажа, үдэр hүн[...] ажаллажа байhан хони[...] тоо анхаралаа табиха [...]

Яруунын аймагай ко[...] совхозуудта 62 мянга [...] эхэ хонид үбэлжэжэ б[...]хай. hаянай байдалаар [...]маг дотор 4 мянгаад хү[...]гад абтаад, түлжүүлэг[...] байнхай. Хонишон бүх[...]жэ байhан ажалдаа оро[...] сотойгоор хандажа, т[...] социалис уялгануудаа [...]жалтатайгаар дүүргэхэ [...]гатай.

А. ЗАХАРОВ, М. КАЛЕНЫХ,
республикын арадай хиналтын комитедэй штатнабэшэ инспекторнууд.
Ц-Е. СУДАНОВ. «Улаан Туяа» газетын корр.
Д. ХУБИТУЕВ, манай тусхай корр.

ТҮСЭБТЭ ТАБАН ЖЭЛЭЙ ТҮГЭЛДЭР АЛХАМ

РСФСР-эй арадай ажахые 1973 ондо хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбэй дүүргэлтын дүнгүүд

КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, түсэбтэ табан жэлэй гурбадахи, шиидхэхы жэлэй даабаринуудые болзорhооhь урид дүүргэхын түлөө социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэн, 1973 ондо Россиин Федерациин ажалшад республикынгаа экономико, соёл культура хүгжөөхэ, хүн зоной байдал улам hайжаруулха хэрэгтэ шэнэ амжалтануудые туйлаhан байна гээд РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи Центральна статистическэ управлениин мэдээсэл дотор хэлэгдэнэ.

Жэлэй түсэб, социалис уялганууд гол үрэ дүнгүүдэй талаар дүүргэгдөө.

Промышленна үйлэдбэриин ургалта, 1972 онойхитой жэшэбэл, түсэбэй ёhoop 6 процент байха аад, 7,3 процент болоhон байна. Гол шухала зүйлэй продукци үйлэдбэрилжэ, гүрэндэ худалдаха жэлэй түсэб үлүүлэн дүүргэгдөө. Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, промышленна продукциин өөрын үнэ хямдаруулха, ашаг олзыень арьбадхаха түсэб дүүргэгдэhэн байна. Жэлэй турша соо ажалай бүтээсэ — 6,1 процентээр, ашаг олзо 11 процентээр дээшэлээ.

Промышленностиин зарим hалбаринуудта продукци үйлэдбэрилгын хэмжээн иимээр ургаа гэбэл: электрын элшэ хүсэн — 6, түлишын промышленность — 6, хара ба үнгэтэ металлурги — 7, химическэ ба нефтехимическэ промышленность — 10, машина бүтээлгэ, металл болбосоруулга — 12, ой модоной, модо болбосоруулгын ба целлюлоз-саарhанай промышленность — 5, барилгын материалнуудай промышленность — 7, хүнгэн промышленность — 4, эдеэ хоолой промышленностиин продукци үйлэдбэрилгэ 4 процентээр нэмэhэн байна. Соёлой-ажаhуудалай, ажахын хэрэглэмжэ хангаха эд бараа үйлэдбэрилгэ 10 процентээр ургаа.

РСФСР-эй промышленна бүхы министерствэнүүд, бүхы областьнуудай (Шэтын лэ область дүүргээгүй), хизааринуудай, автономито республикануудай промышленность продукци гүрэндэ худалдаха жэлэйнгээ түсэб дүүргэhэн байна.

Гэхэ зуура промышленностиин хүдэлмэридэ дутуу дунданууд үшөөл бии байhaap. Продукци гүрэндэ худалдаха, ажалай бүтээсэ ба олзо оршоёо дээшэлүүлхэ, эрдэм, техникын туйлалтануудые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ талаар абаhан даабаринуудаа зарим предприятинууд дүүргээгүй.

1973 ондо республикын хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд хүдөө ажахын гол продукци үйлэдбэрилгээ чилээд дээшэлүүлээ. Газар тариалангай, мал ажалай продуктнуудые ехээр үйлэдбэрилжэ, гүрэндэ худалдаха түсэбүүдээ, социалис уялгануудаа олонхи колхоз, совхозууд амжалтатайгаар дүүргэhэн байна.

Үнгэрhэн жэлдэ гектар бүриhөө 16,8 центнер гэхэ гү, али урдахи табан жэлэй дундуур зэргын ургасаhaa 3,3 центнерээр ехэ орооhо тариан хуряагдаба. 58,5 миллион тонно шэниисэ, 848 мянган тонно барайгар, 2,9 миллион тонно орооhон болгогдохо кукуруза хуряагдан абтаа.

1973 ондо 52,1 миллион тонно орооhо тариан гүрэндэ худалдагдаhан байна. Арадай ажахын түсэб, социалис уялгануудаа хүдөөгэй ажалшад үлүүлэн дүүргэбэ. Саратовска, Ростовско, Волгоградска, Воронежско, Тамбовско, Пензенскэ областьнуудай, Краснодарай хизаарай колхоз, совхозууд гүрэнэй нөөсэ бии болголгодо нилээд ехэ туhа хүргэhэн байха юм.

Хартаабха гүрэндэ худалдаха түсэб, уялганууд үлүүлэн дүүргэгдөө; овощ, үрэ жэмэс худалдаха арадай ажахын түсэб мүн лэ дүүргэгдөө.

Үнгэрэгшэ жэлэйхитэйнь жэшэбэл, 1973 ондо малай тэжээлэй нөөсэ ехэдхэгдэhэн, силос, тэжээлэй түмhэтэ ургамалнууд, бахчева ургамалнууд, сенаж, витаминтай үбhэнэй гурил ехээр бэлэдхэгдэhэн байна.

Хүдөө ажахын материально-техническэ үндэhэ hуури бэхижэбэ. 1973 ондо хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэридэ 12,8 миллиард түхэриг hомологдоо гэхэ гү, али 1972 онойхиhоо 6 процентээр ехэ болоно.

156 мянган трактор (эдэнэй тоодо газар хахалха 78 мянган трактор), ашаанай ба тусхай шэглэлтэй 119 мянган автомобиль, таряа хуряадаг 48 мянган комбайн, тэрэ тоодо шэнэ, бүтээсэ ехэтэй «Нива», «Колос», «Сибиряк» түхэлэй 27 мянган комбайн үнгэрhэн жэлдэ хүдөө ажахыда эльгээгдээ.

Россиин Федерациин хүдөө ажахы 25 миллион тонно минеральна үтэгжүүлгэ, 682 мянган тонно тэжээлэй фосфат абаhан байха. Энэнь 1972 онойхидо орходоо hураггүй ехэ юм.

1973 ондо ниитын хэрэглэдэг бүхы түхэлэй транспортаар ашаа зөөлгэ 3,1 триллион тонно-километр болоhон гэхэ гү, али 1972 онойхитой жэшэбэл, 7,8 процентээр дээшэлhэн байгаа. 1972 онойхитой сасуулбал, бүхы түхэлэй транспортаар ашаа зөөлгэhөө 9 процентээр ехэ ашаг олзо абтаа.

Хэлхээ холбооной предприятинуудай (почтын, телеграфай, телефоной, радиогой) продукциин ниитэ хэмжээн 8 процентээр нэмэбэ. Хэлхээ холбооной предприятинуудай ашаг олзо 9 процентээр дээшэлээ.

54,5 миллиард түхэригэй гол фондинууд РСФСР-эй арадай ажахыда ашаглалгада оруулагдаа гэхэ гү, али энэнь 1972 онойхиhоо 7 процентээр ехэ байна.

Гүрэнэй промышленна 200 гаран шэнэ, ехэ предприяти, хүдэлжэ байгаа предприятинуудта олон цехүүд, үйлэдбэринүүд ашаглалгада оруулагдаа.

Элдэб аргаар ороhон олзо оршын ашаар 58,2 миллиард үлүүтэй түхэригэй капитальна барилга хэгдээ. Капитальна барилгада мүнгэ hомолхо түсэб дүүргэгдээ.

Барилга-хабсаралгын эмхинүүдые түсэблэлгын, экономическа урмашуулгын шэнэ гуримда оруулха хэрэг үргэлжэлүүлэгдээ. 1973 ондо барилга-хабсаралгын 460 трест, гэр баридаг комбинат, мүн бусад эмхинүүд шэнэ гуримаар ажаллаhан байна.

Барилга дээрэхи ажалай бүтээсэ 4,7 процентээр дээшэлээ. Барилга-хабсаралгын хүдэлмэриин өөрынь үнэ хямдаруулагдаа. Барилга-хабсаралгын подрядна эмхинүүд 1972 онойхиhоо 10 процентээр ехэ ашаг олзо оруулаа.

Жэлэй турша соо дунда зэргээр 58,3 миллион хүдэлмэришэн, алба хаагша арадай ажахыда хүдэлөө гэхэ гү, али хүдэлмэришэдэй тоо 2,1 процентээр дээшэлээ.

РСФСР-эй арадай ажахыда ажалладаг хүдэлмэришэдэй, алба хаагшадай hарын дундуур зэргын салин хүлhэн жэлэй турша соо 3,8 процентээр нэмэжэ, 140,3 түхэригтэ хүрөө. 1972 ондо 181,8 түхэриг байhан hаа, нёдондо жэл ниитын фондинуудhaa ороhон нэмэлтэ түлбэринүүд ба хүнгэлэлтэнүүдтэйгээ хамта салин хүлhэн 188,5 түхэригтэ хүрөө. Жэлэй турша соо колхозниигуудай ажалай түлбэри 7,8 процентээр нэмээ.

Ниитын фондинуудhaa хүн зоной абаhан нэмэлтэ түлбэринүүд, хүнгэлэлтэнүүд жэлдээ 6,3 процентээр нэмэжэ, 45 миллиардhaa үлүү түхэриг болоhон байна. Хүн зондо хүртэсынь талаар абажа харабал, бодото олзо доход 1972 онойхиhоо 5,2 процентээр дээшэлээ.

1973 ондо гэр байрын, соёлой-ажаhуудалай барилга үргэнөөр хэгдээ гээд РСФСР-эй ЦСУ-гай мэдээсэл дотор тэмдэглэгдэнэ. Гүрэнэй, колхозуудай ба хүн зоной мүнгэ зөөрөөр 60,5 миллион дүрбэлжэн метр талмайтай 1,3 миллионhoo үлүү байра, үмсын гэрнүүд ашаглалгада оруулагдаба.

Арадай гэгээрэл, эрдэм наука, соёл культура ехээр хүгжөө. Хүн зондо медицинскэ туhаламжа үзүүлэлгэ hайжараа.

1974 оной январиин 1-нэй байдалаар РСФСР-эй хүн зоной тоо 132,9 миллиондо хүрэhэн байна.

(ТАСС).

Мүрысөөнэй хүмүүжүүлхы үүргэ

АМЖАЛТАЯА АРЬБАДХАХЫН ТҮЛӨӨ

Манай Хоринии аймагай ...ай ажахын бүхы hалбаруудта хүдэлжэ байhан ...тоото ажалшад поли...ескэ болон ажалай ай...гаи ехэ дэбжэлтын оршон ...алда табан жэлэй дүр...эхи, тодорхойлхы жэлэй ...ото даабаринуудые нэ...ой түрэтэйгөөр дүүргэ... түлөө тэмсэжэ байна.

...артида, совет арадта ...СС-эй Центральна Коми...эй хандаhан Хандалга, ...омышленность, ба...га болон транспортын, ...худөө ажахын хүдэлмэ...шэдэй дунда Бүхэ...на социалис мүрысөө ...эрүүлхэ тухай КПСС-эй ...гай, СССР-эй Министр...дэй Соведэй, ВЦСПС бо... ВЛКСМ-эй ЦК-гай тог... иимэ тэмсэлдэ зориг...лна, уряална.

...овет оронойнгоо, түрэл ...ублиһынгаа бүхы ажал...тай хамта аймагаймнай ...мышленна предприяти...дай, хүдөө ажахын хү...эрилэгшэд 1973 ондо ...ээ зангидан, оролдосо...оор ажаллажа гараа.

...онхи предприятинууд ...алис мүрысөө үргэн дэ...эйгээр эмхидхэн, арга ...мжонуудаа шадамараар ...глэжэ, ажалдаа hайн ...үүдые туйлаhан, ма..., механизмуудые бү... ехэтэйгээр ашагладаг ...он байна.

...андагайн, Дээдэ-Үдын ...ромхозуудай, «Бурвод...ой», «Бурсельхозмон...» трестнүүдэй ПМК-...дай, автомобильна хар...замай линейнэ управле... коллективүүд юhэдэхи ... жэлэй гурбадахи, ...дэхы жэлэй үйлэдбэ... даабаринуудые урид... дүүргэhэн тухайгаа ...лсэ...

...ун Хоринии, Хүрбын лес...уд, районно типографи, ...ын ОРС, хэлхээ хол...ой узел, аймагай «Сель...ехника» нэгэдэл үнгэ...шэ жэлэйнгээ түсэбүүдые ...ргэжэ, нютагайхидаа бая...hан, магтаал hайшаал... хүртэhэн байна. Дээдэ-...ын леспромхозой коллек... модо шэрэхэ түсэбөө ...,5 процент, продукци ху...даха түсэбөө 118,2 про..., олзо оруулха түсэбөө ...,3 процент дүүргээ. ...этэй хамта ажалай бү... дээшэлүүлhэн байна. ... коллектив бүхэли жэ... туршада жэгдэ hайнаар, ...йсатайгаар ажаллажа, ...гай промышленна пред...тинуудай дунда, рес...икын түлишын про...ленностиин управлени...ор социалис мүрысөөндэ ...дэхи hуури эзэлээ. Хан...айн леспромхозой кол... hайн дүнгүүдые туй...хай. Эндэхи модошод мо... шэрэлгээр 105, 7 про... дүүргэжэ, ажалай бү... ехээр дээшэлүүлээ. ...эhээ аймагай леспром...удай дунда дэлгэрhэн ...алис мүрысөөндэ илажа ...hан байна.

...абан жэлэй шиидхэхы, ...дахи жэлдэ аймагай ...ромхозуудай бага комп... 48 бригадануудай ...да шанга мүрысөөн дэл... байгаа. Тодорхой ...аар эмхидхэгдэhэн мү...эндэ Хандагайн лес...хозой Социалис Ажалай ...ой Николай Филиппович ...ёнов, Хоринии леспром...зой Владимир Алгембе... Квашнин гэгшэдэй ху...эрилдэг бригаданууд ана... урилдаhан, урда хой-ноо гаралсаhан байна. Нүхэр В. А. Квашнинай хүтэлбэрилдэг бригада 1973 оной түсэб 151.1 процент дүүргэжэ, бусад бригадануудые илажа гараа. Шалгарhан энэ коллектив, «1973 ондо аймагай бага комплексно эрхим бригада» гэhэн нэрэ зэргэдэ хүртэhэн, КПСС-эй райкомой болон ажалшадай депутадуудай аймагай Соведэй гүйсэдкомой Хүндэлэлэй грамотаар, дурасхаалай бэлэгээр шагнагдаhан байна.

Мүнөө жэлэй эхиндэ бүхы бригаданууд Бүхэсоюзна социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ тухай парти болон правительствын шухала документнүүдтэй танилсажа, халуунаар дэмжээд, табан жэлэй дүрбэдэхи жэлдэ шэнэ, дээшэлүүлэгдэhэн уялгануудые абаhхай. Нүхэр Квашнинай толгойлдог бригада нэгэ хахад халаанда хүдэлхэдөө эрхим дүн туйлаха — 30 мянган кубометр модо бэлэдхэхэ гэжэ шиидээ. Энэнь үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орхоодоо 4 мянган кубометрээр ехэ болоно. Тус леспромхозой Л. Л. Елистратовай бригада 27,5 мянган кубометр модо бэлэдхэхэ гэhэн үгэеэ үгөө. Хандагайн леспромхозой Николай Семёновой бригада жэлэй түсэбhөө гадуур 3.000 кубометр модо бэлэдхэхэ гэhэн үндэр уялга абаhхай.

Леспромхозууд болон бусад предприятинуудай оло мянган хүдэлмэришэд туд тудтаа, коллективээрээ үндэр уялгануудые абажа, тэрэнээ амжалтатай дүүргэхын түлөө бүхы оролдолго, шадабариа гаргана.

Табан жэлэй шиидхэхы жэлдэ мал ажал хүгжөөхэ талаар амжалта туйлаабди. Гүрэндэ мяха худалдаха түсэб 103 процент, hү — 109, ноохо — 100,4 процент дүүргэhэн байнабди. Мал ажалай бүхы зүйлэй продуктнуудые гүрэндэ худалдаха түсэбүүдээ амжалтатайгаар дүүргэhэн эрхим ажахынуудай нэгэн — мал шахан таргалуулдаг Хоринии совхоз болоно. Үнгэрhэн жэлэй дүнгүүдээр энэ ажахыда КПСС-эй райкомой, аймагай Соведэй гүйсэдкомой дамжуулгын Улаан туг барюулагдажа, нэгэдэхи hуури олгогдоо. Мүн Хоринии инкубаторно-шубуудай фабрика бахархама амжалта туйлаа. Тус ажахы гүрэндэ 800 мянган үндэгэ тушааха түсэбтэй аад, 2.128 мянган үндэгэ худалдаа. Гадна 327 центнер шубуунай мяха гүрэндэ тушаагаа. Үнгэрэгшэ жэлдэ аймаг дотор малай ашаг шэмэ хараа байса дээшэлhэн байна. Хэрбээ 1972 ондо үнеэн бүриин hаам 1.678 килограмм hаа, 1973 ондо 1.732 килограмм хүрэтэр дээшэлээ. Жэл бүхэндэ алдар солотой габшагайшуулай тоо улам олошорно. Жэшээлхэдэ, hаяхан болотор аймаг дотор үнеэн бүриhөө 2.000 килограмм hү haадаг hаалишадай тоо нэгэ-хоёр байдаг hаа, үнгэрэгшэ жэлдэ 34 hаалишад 2.000—2.800 килограмм хүрэтэр hү haahан байнад. Хоёр мянганда хүрүүтэй ябаhан hаалишад тон олон.

Аймагай түрүү hаалишад: «Георгиевский» совхозhоо Мария Катина, Галина Котенко, Альбина Корнилова, Александра Садовская, Үдын совхозhоо Валентина Бикмаматова, Елена Рассадина, Ешима Банзаргашеева, Шамсарун Ахтямова, Хүрбын совхозhоо Цыпил Дагбаева, Прасковья Петрякова, Дээдэ-Тайлсын совхозhоо Клавдия Авдеева, Физа Капорская, Хоринии совхозhоо Дымит Цыжипова болон бусад үнеэн бүриhөө 2.300—2.800 килограмм hү haaжа, мүрысэгшэдэй түрүү зэргэдэ ябалсана.

Жэл бүхэндэ 100 эхэ хонин бүриhөө 100, үшөөшье олон хурьга абадаг хонишод hүүлэй үедэ улам олошоржо байнхай. Тэдэнэй тоодо Анаагай совхозhоо Ойдоп Тагаров, Галина Доржиева, Зоя Жамсаранова, Самбу Сойжинов, Норбо-Самба Бадмаев, Цырендоржи Чимитов, Хоринии совхозhоо Цырма Жамбалова, Үдын совхозhоо Бата-Далай Гончиков, Ханда Чимитдоржиева, «Георгиевский» совхозhоо Дулмажап Доржиева, Хүрбын совхозhоо Назим Закиров, Цыбикмит Холхоева болон бусад оролсоно. Эдэ хонишод даажа абаhан малаа зоотехниин заабари сахин харууhалдаг, түрүү малшадай баян дүй дүршэл ажал дээрээ хэрэглэдэг байна.

Үнгэрэгшэ жэлдэ туйлагдаhан эдэ бүхы амжалтанууд хадаа үйлэдбэриин бүхы hалбаринууд дээрэ социалис мүрысөөнэй үргэн дэлисэтэйгээр, далайса ехэтэйгээр нэбтэрhэн дээрэhээ болоо гэжэ мэдэрнэбди.

Манай аймаг хүршэ Хэжэнгын аймагтай олон жэлэй туршада мүрысэдэг юм. Иимэ мүрысөөн заншалта боложо, бэе бэедэмнай тон ехээр туhалдаг байна. Юуб гэхэдэ, иимэ мүрысөөн ажалай ябасые улам түргэдхэдэг, ашаглагдаагүй нөөсэнүүдые, арга боломжонуудые элирүүлхэдэ туhалдаг юм. Тиимэhээ жэл бүхэндэ хэн хэндээ хоёр-хоёр дахин ябалсажа, хэнэйнгээ түрүүлжэ, хэнэйнгээ хойнотожо байhые шалгадаг байнабди. Үнгэрэгшэ жэлдэ hү haалгаар, гүрэндэ худалдалгаар, мяха үйлэдбэрилгээр манай аймаг түрүүлhэн, харин ноохо хайшалалгаар гээгдэhэн байнабди. Хүршэ хоёр аймагууд саашадаашье мүрысэжэ, бэе бэеынгээ түрүү дүй дүршэл, ажалай шадабари халан абалсаха зэргэтэйбди.

Мүнөө үедэ малайнгаа үбэлжэлгэ hайнаар үнгэргэхэ, нийтын мал тобир тарганаар ондо оруулха гээшэ дайшалхы зорилгомнай болонхой. Ажахын коллектив бүхэн нэгэшье толгой мал гарзалуулхагүй, эхэ мал бүхэнhөө түл абаха, абтаhан түл бүхэнине бүтэн бүринөөр томо болгохо зэргэтэй болоно.

Мүн баhа хабарай тарилгада мүнөөнhөө эрхим hайнаар бэлдэхэ, машина техникээ бүрин заhабарилха, хүсэд хүрэхэ үрэhэ хүрэнгэ сэбэрлэн хааха, тарялан болон сабшалан дээрэ наг шэбхэ зөөхэ, саhа тогтоохо, тошо халяаха, ороохо тарянай, үбhэ ногооной баян ургаса абаха эрхэ нүхэсэл эртээнhээ хангаха зорилготойбди.

Модо бэлэдхэхэ, модо шэрэхэ жэлэйнгээ түсэб эгээл энэ үедэ, үбэлэй хүйтэндэ, харгын hайн сагта дүүргэхэ ябуулга бологдоно гээшэ. Мүнөө партида, совет арадта КПСС-эй ЦК-гай Хандалгын ба Бүхэсоюзна социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ тухай КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Совет, ВЦСПС болон ВЛКСМ-эй ЦК-гай тогтоолой гараад байхада, ажалша хүн бүхэн тон баяртайгаар, урматайгаар энэ жэлэйнгээ уялгануудые дүүргэхээр эрмэлзэжэ байна.

Эдэ үдэрнүүдтэ коллектив бүхэндэ эдэ документнүүдтэй танилсажа байна. Мүнөө үедэ партиин райком эдээнэй удха хүн зондо гүн гүнзэгыгөөр тайлбарилхын түлэдэ эдэбхитэдые, лекторнүүдые, политинформаторнуудые малай фермэ, гүүртэ, отарануудта эльгээhэн байна. Эдэнэр хөөрэлдөөнүүдые хэнэ, лекци уншана.

Шэнэ табан жэлэй дүрбэдэхи жэлэй түсэбые дүүргэхын түлөө мүрысөөндэ оролсонхой, аймагай ажалшад амжалтаяа арьбадхан, жэгдэ алхамаар урагшаа дабшахаар зоригжонхой хүдэлнэ.

Д. ДАГБАЕВ,
КПСС-эй Хоринии райкомой секретарь.

ТУҺАТАЙ УУЛЗАЛГАНУУД

«Знание» бүлгэмэй аймагай организаци арад зоной дунда ябуулагдадаг лекционно пропагандаяа улам hайжаруулжа байна. Үнгэрэгшэ жэлдэ хараалагдаhан түсэбөө дүүргээ, эхин организацинууд ажалаа шангадхаа.

Бусад аймагуудай жэшээгээр манай аймагта hара бүри лекторнүүдэй үдэр үнгэргэгдэдэг болонхой. Тогтоогдоhон үдэр лекторнүүдэй бүлэгэй штатнабэшэ гэшүүд фермэнүүд, бригаданууд, хүдөөгэй клубуудта гарадаг юм. Шухала хэрэгтэй болоходонь, пропагандистска бүлэгүүд эмхидхэгдэжэ, хүдөө нютагуудта гарадаг байна. Эдэнэр hүүлэй hонинуудые ажалшадта дуулгадаг, мэдээсэдэг юм. Эдэл үдэрнүүдтэнь ажалшадтай уулзалга болодог гуримтай.

Үнгэрэгшэ жэлэй эхеэр аймагай центрэй политинформаторнуудай заримынь партиин райкомой штатнабэшэ лекторнүүд болгоо hэмди. Эдэнэрые ажалшадтай уулзалгада хабаадуулха гэhэн байгаабди.

Лекторэй үдэр тухайда аймагай газетэ мэдээсэдэг гуримтай. Ямар темээр, хаана, хэн лекци уншахаб гээд эндэ заагаатай байха. Гадна колхозууд болон совхозуудай ажалшадтай болохо уулзалганууд эндэ заагдадаг юм. Таба-табан хүнтэй хоер бүлэгые бүридүүлжэ гаргадаг байнабди.

Иимэ бүлэгүүдтэ ямар зон оронобгэхэдэ, хангалгын албанай харюусалгатай хүдэлмэрилэгшэд, аймагай гүйсэдхэхэ комитедэй, КПСС-эй райкомой харюусалгата хүнүүд хүдөө гаража, ажалшадтай уулзадаг гуримтай. Бүлэгые хүтэлбэрилэгшэ аймагай социалис уялгануудай, гүрэнэй түсэбэй дүүргэлтэ тухай түрүүшээр мэдээсэдэг, республикын, аймагай партиина, совет органуудай шухала шиидхэбэринүүд тухай хөөрэжэ үгэдэг юм. Удаань аймагай гүйсэдхэхэ комитедэй таhагуудай, хангалгын албанай зургаануудай хүдэлмэри тухайда түлөөлэгшэдынь уулзалгада ерэгшэдтэ мэдээсэдэг байна. Энээнэй hүүлээр уулзалгада хабаадагшад: колхознигууд, хүдэлмэрилэгшэд, алба хаагшад үгэ хэлэдэг, эрилтэ, hанамжа дурадхалнуудаа оруулдаг юм. Олон асуудалнууд табигдадаг, эдэнэй зариманиинь тэндээ шиидхэгдэдэг, нүгөөдүүлээрнь hүүлдэ хэмжээнүүд абтана.

Аймагай 12 hууринда партиин райком иимэ уулзалгануудые эмхидхэнэ. Эдэнэй нэгыень жэшээ болгон харуулая. Үнгэрэгшэ жэлэй декабриин 13-да Доодо-Мангирта hууринда иимэ уулзалга нигэжэ үнгэрөө гэбэл: КПСС-эй райкомой секретарь И. П. Ефимов (эндэ ерэhэн бүлэгые даагша) арадай ажахын түсэбые аймагай дүүргэhэн дүн тухай хөөрэжэ үгэбэ. Шэнэ табан жэлэй гурбадахи жэлдэ аймаг дотор бэелүүлэгдэhэн шухала хэмжээ ябуулганууд тухай, партиин XXIV съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ талаар аймагай ажалшадай зорилго тухай саашань тогтожо хөөрэhэн байна. Аймагай гүйсэдкомой арадай гэгээрэлэй таhагые даагша А. И. Никулин, аймагай потребсоюзай правлениин хүдэлмэрилэгшэ Т. Г. Алексеева, рабкоопой түрүүлэгшэ М. И. Герасимов, аймагай киносетиин директор Л. К. Иванов гэгшэд тус тустаа ажал тухай хуряангыгаар хөөрөө.

Доодо-Мангиртын ажалшад эндэ үгэ хэлэхэ зуураа олон дурадхал hанамжа оруулhан, дутагдалнууд тухай ажаглалта хэhэн байна. Жэшээнь, эдеэ хоолой зүйлөөр үшөөл мууса хангана гэhэн эрилтэ худалдаа наймаанай организацида хэбэ. Шэнэ шэнэ кино үсөөнөөр асарагдана гэжэ эдэнэр хэлэбэ. Мүн бэшэшье асуудалнууд зүбшэгдэбэ.

Ажалшадай депутадуудай аймагай Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ Б. Н. Санжиев түрүүтэй нүгөө бүлэг Топка гэжэ «Сибирь» совхозой түб hуурин ошожо, тэндэхи ажалшадтай уулзаба. Ажалшадай эрилтэ хангаха талаар шухала асуудалнууд эндэ мүн лэ шиидхэгдэhэн байна.

Иимэ уулзалганууд Харланда, Билютайда, Буй, Поселье болон бусад hууринуудта үнгэргэгдөө hэн. Худалдаа наймаанай, культурын, хангалгын албанай, социальна тэдхэмжын талагай хүдэлмэрилэгшэд иимэ уулзалгануудта хабаадалсадаг юм. Мүн юристнэр, врачнар эдэнтэй ябалсана.

Иимэ уулзалгануудай алишье талаараа hайн байhаниинь элитэ. Юуб гэхэдэ, ажалшадай дурадхал, эрилтэнүүдэй олониинь тэрэ дороо шиидхэгдэдэг, нүгөөдүүлээрнь зохихо хэмжээнүүд абтадаг байна гэжэ дахин дабталтай. Нүгөө талаhаа ажалшад hанамжа, дурадхалаа хэлэдэгынь hайн байна. Хүн зоной сэдьхэл бодол, хүсэл зоригые нигэжэ элирүүлдэгээрээ иимэ уулзалганууд ехэ hайшаалтай. Партиин райкомдо, партийна хүдэлмэрилэгшэдтэ энэ талыень мэдэхэ гээшэ тон шухала.

Аймагай ажалшадай дунда политическэ мэдээсэл hайжаруулха хэрэгтэ ехэ түлхисэ болоо гэжэ үгэнэ. Аймаг доторхи байдал тухайда дэлгэрэнгыгээр хөөрэлдэхэдөө, шиидхэгдэхээр шухала асуудалнуудта зоной анхарал татадаг байнабди. Ингэжэ хоёр талын хөөрэлдөө хэхэдэ, зоной эдэбхи үүсхэл дээшэлүүлгэдэ, абаhан уялгануудаа дүүргэхэ хэрэгтэ ажалшадые зоригжуулна.

Мүнөө ажалшадай эрилтээр иимэ уулзалганууд эмхидхэгдэдэг болонхой.

Иимэ уулзалганууд хадаа партийно-политическэ мэдээсэлэй нэгэ хубинь гээшэ ааб даа. Тиимэ хадаа политическэ хүдэлмэри hайжаруулха хэрэгтэ туhатай бусадшье асуудалнуудые шиидхэхэдэ, абаhан уялгануудаа бэелүүлхэ хэрэгтэ ажалшадые элсүүлхэ зэбсэг болоно гэжэ бидэ харанхайбди.

И. ИСТОМИН.
КПСС-эй Бэшүүрэй райкомой пропаганда ба агитациин таhагые даагша.

Комсомол басаган Наташа Щелковникова арбадахи класс дүүргэнэгээд удаа ноохо угаадаг фабрикада ажаллажа. Тэрэнэй хүдэлдэг бригада жэлэйнгээ түсэб гурба hараар урид дүүргэжэ, 40 тонно ноохо түсэбhөө гадуур сэбэрлэhэн байгаа. Мүнөө Щелковникова 1974 ондо абаhан түсэбөө октябрь hарада дүүргэхэ, дүүргэхэ уялга абаад, ажаллажа эхилэнхэй.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Н. Щелковникова.

Д. БАЛДАНОВАЙ фото.

«Буряад үнэндэ» бэшэhэнэй hүүлээр

„АНХАРАЛ ХЭРЭГТЭЙ"

Иимэ гаршагтай багахан бэшэг манай газетын 1973 оной декабриин 13-най номерто толилогдоhон байгаа. Ахын аймагай колхозуудта адуун hүрэгэй тоо толгой олошоруулжа, арьбантай мяха абаха, адуунай hүөөр hэрюун унда — сэгээ бэлдэхэ тухай асуудал тэрэ бэшэг соо табигдаhан юм.

Тус бэшэгэй мүрөөр таараха хэмжээ абахынь тула Ахын аймагай Соведэй гүйсэдкомдо редакци хачдаhан байгаа.

«Бэшэг соо хэлэгдэhэн баримтанууд булта зүб байба. Аймагай ажахынуудай бэлшээриин газар багатайhаа, мүн үбhэ тэжээл багаар бэлэдхэдэг дээрэhээ болоно, адуун hүрэгые 2000—2100 толгойhоо олошоруулжа болохогүй гэhэн шиидхэбэри бүри 1960 ондо абтаhан юм. Энэньшье зүб. Зунай сагта адуун hүрэгүүд ажахынуудай түб hууриhаа 150—200 километрэй зайда гаргагдажа, hэрьдагай бэлшээридэ адуулагдадаг заншалтай. Тиимэhээ гүүнүүдые hаажа, сэгээ бэлэдхэхэ ямаршье арга боломжогүй бологдоно. Аймагай түб Орлик тосхондо дүтэхэнэ hүрэг гүүнүүдые зундаа байлгаха гэхэдэ, бэлшээриин газар тон бага юм», гээд Ахын аймагай ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Будаев Д. Б. редакцида мэдээсэнэ.

Ажалшадай бэшэгүүдһээ

МУУ ШАНАРТАЙ ХИЛЭЭМЭН

Тээгдэ тосхондо олон тоото ажалшад ажаhуудаг юм. Тэндэ хэдэн магазин бии. Тэдэ магазинуудта Удинск тосхоной пекарниhаа хилээмэ зөөжэ, ажалшадта худалдадаг байна. Теэд хилээмэнэй шанар hанаhанда яашье хүрэдэггүй байха юм.

Энэ асуудалаар хэдэн жэлhээ дурдая. Удинскын пекарниhаа асарагдаhан хилээмэ зүhэхэдэ, заримдаа бутаршадаг байна. Үгышье hаа, дабhа багатайгаар баригдаhан байдаг. Хилээмэн соонь түүхэй гурил дайралдадаг.

Эдэ бүгэдэ тухай пекарниин хүдэлмэрилэгшэд, аймагай эд хэрэглэгшэдэй общественный харюусалгата хүнүүд hайса мэдэдэг ааб даа. Теэд продукциингаа шанар hайжаруулха, асуудалда анхаралаа багаар табидагынь гайхалтай.

Ц. Х. ГОМБОДОРЖИЕВА,
хүдөө бэшэгшэ.
Хоринии аймаг.

Редакцида ороhон

шүлэгүүдэй шэнжэлэл

ТОЛИЛОГДООГҮЙ... ЮУНДЭ?

Эхилэн бэшэгшэд абаhаар лэ түрэл нютагаа домоглон зураглаха дуратай байдаг. Энэньшье ойлгосотой ааб даа. Тоонто нютагhаа гоё hайхан, үнжэгэн дулаан юумэн байдаггүй бшуу. Теэд редакцида ерэhэн бүхы шүлэгүүдые хараад, шэнжэлээд үзэхэдэ, сэхыень хэлэхэдэ, түрэл нютагаа магтан зураглаhан «зохёолнуудынь» юундэшьеб даа бэе бэедээ адлирхуу гэхэ гү, али гол түлэб удхын, уран найруулгын талаар дүтэрхы байдаг.

Юундэ?... Иимэ асуудал урдань хэгдэhэн шэнжэлэлнүүд соогоо табиhан байхабди. Муунь гэхэдэ, зарим эхилэн бэшэгшэд энээндэ анхаралаа табидаггүй, үнөөхил хэбээрээ шүлэгүүдые шурьюулаад, газетын редакцида эльгээхээ ярадаг заншалтай. Шүлэг зохёолгын маяг хэлбэри, ёhо гурим мэдэхэгүй дээрэhээ миил толгой холбоод, «байза, энэмни зохёол болоо гү?» гэжэ бодомжолонгүй ябуулжархина. Тэрэшэлэн юун тухай хайшан гэжэ бэшэхээ онобшолон олоногүй, сэдьхэл ухаандаа шүүбэрилжэ үзэнгүй, хайша хэрэгээр бэшэхэ ушар дайралдана.

Эхилэн бэшэгшэ, түрэл нютагаа хэр зэргэ hайн мэдэхэбши? Шинии хизаар нютаг ондоо нютагhаа ямар илгаатайб? Энээн тушаа бодомжолжо үзөө гүш? Нютаг зонойшни түхэл шэнжэ, абари зан ондоо нютагайхидhаа тад ондоо байгаа ёhотой. Теэд энээн тухай бодомжолжо үзөө гүш?

«Намжаарма гоё тала дайдам.
Намдаа уярхаар дуулаад үгыш
Наранхан сэсэг найгалзаад абыш
Нюураа шамдаа няагаад абахам», — гэжэ Ольга Жамбалова Яруунын аймагай Шэрэнги нютагhаа бэшэнэ. Гурбан бадагhаа бүридэhэн энэ шүлэгөө «Гоёшооноб нютагаа» гэжэ нэрлэhэниинь гайхалтай.

Сэхыень хэлэхэдэ, «гоёшоохоор» мүрнүүд энэ шүлэгтэнь үгы. Түрэл нютагайнь түкэл шарай нэгэшье мүртэнь зураглагдаагүй, миил хооhон шашаг үгэнүүдhээ ондоо юумэн үгы шахуу. Сэнхир номин нуурнуудаараа суурхуулhан Яруунын шэг шарай харуулагдаагүй. Магад, О. Жамбалова ямар аргаар образ зураглаха ёhо гурим мэдээгүй байжа болоо. Буряад номуудые, илангаяа уран шүлэгүүдые залхуурангүй уншаха аргатай. Теэд дээрэ дурсагдаhан нэгэ бадагаарнь тухайлхада эхилэн бэшэгшэ үндэhэн буряад хэлэнэй бэшэгэйнь дүрим мэдэхэгүй байна.

«Хүлисэ, минии ниислэл хото
Хүсэл зоригым гүйсэдхэжэ шадабагүй
Хамаг арадые дуулаhаи мэтэ
Ханхинан миhэрээш алдарта Москва» — гэжэ «Москва» гэhэн шүлэгтөө бэшэхэдэнь, мэдүүлэлэй хаанашье дүүрэhыень мэдэнэгүйбди. «Хүсэл зоригни гүйсэдхэжэ шадабагүй», «ханхинан миhэрээш» гэжэ бэшэhэнниинь бүришье гайхалтай. Үндэhэн үгэнүүдэй удха шанар автор hайн мэдэнэгүй. Тиимэhээ дайралдаhан үгэнүүдые хүсөөр шахуу няажархина.

«Багшын hайндэртэ», «Шүлэгни», «Мартын найман», «Шэрэнгимни» «Сэсэгхэн» гэжэ шүлэгүүдтэнь тон иимэ дутагдалнууд бии.

Цабикжап Бадлуев Сэлэнгын аймагай Жаргаланта нютагта малшанаар хүдэлдэг, сүлөөтэй сагтаа шүлэг бэшэдэг байха юм. Тэрэнэй шүлэгүүд манай газетэдэ хэды дахин тунхаглагдаhан байха. Тигэхэ зуураа зохёолойнь дутагдалые зааhан, автортай хөөрэлдэхэшье ушар гараа бэлэй. Эхилэн бэшэгшэ эдэ бүгэдые хараадаа абажа, нилээд hайса мүлигдэhэн, заhагдаhан шүлэгүүдые эльгээдэг болоо hэн. Харин hүүлэй үедэ эльгээhэн хоёр шүлэгынь hанаhанда хүрөөгүй байшоо.

«Хонхо» гэжэ шүлэгөө багашуулда зорюулна. Теэд эндэнь үхибүүдтэ хабаатай юумэн огто үгы. Үшөө hургуулида hуража ябахадань хонхо жэнгирдэг байгаа. Тэрэнэй жэнгирхые мүнөө дурдан hанажа:

«Хүсэд бэеэ бэелжэ,
Хүнэй зэргэ болоошье haan,
Хонхо жэнгирнэ, хонхо,
Холын замда уряалан» — гэжэ Ц. Бадлуев уянгална. Эхилэн бэшэгшэ буряад бэшэгэй дүрим мэдэнэгүй, сэглэлтын тэмдэгүүдые тушаалдаhан газартань табижархина. «Боргооhоной аялга» гэжэ шүлэгынь ёhотой басни болоодүй, миил дууряалга болохоо hанаа.

Уран шүлэг!.. Уран зохёолой эгээ хүшэр жанрай нэгэн шүлэг юм гэжэ бүгэдэндэ мэдээжэ. Ушар иимэhээ шүлэг тиимэ бэлэхэнээр бэшэгдэдэггүй бшуу. Тэрэшэлэн бэшэhэн юумэн бүхэн ёhотой уран шүлэг болодоггүй. Бэшэhэнээ хэдэ дахин хараха, поэдүүдэй зохёолтой жэшээд үзэхэ. тиихэн бэеэрээ заhаха, мүлихэ хэрэгтэй. Манай редакцида ороhон шүлэгүүдэй олонхинь хүсэд (мүлигдэнэгүй, ехэ дутагдалтай байна.

Жэшээнь, Д. Халхаров (Ярууна), Г. Гулсуева (Хэжэнгэ), Д. Дамбаев (Агын округ) болон бусад олохон эхилэч бэшэгшэдтэ дээрэ хэгдэhэн шэнжэлэл сэхэ хабаатай.

Шүлэг бэшэхын хажуугаар нютагтаа, мүн аймагтаа алдаршаhан хүнүүд тухай статья, зураглал гэхэ мэтые бэшээд, манай редакцида эльгээжэ байгыт.

М. ОСОДОЕВ.

МОЛДАВИИН ССР. «Молдплодоовощпромой» ...ажахынуудай теплицэнүүдтэ ургаса хуряалга түлэг дунда ябажа байнхай. «Тепличный» совхоз үдэр бүри худалдаа наймаанай ба ниитын эдеэ хоолой эмхи зургаануудта 6,5 тонно огородой эдеэ эльгээнэ. Табан жэлэй дүрбэдэхи жэлдэ ажахын коллектив үбэлэй ба хабарай hарануудта 1.100 тонно овощ худалдаха гэhэн ...уялга абанхай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: огородшон Клавдия Бивол үгэрсэ ...уулжа байна. ТАСС-ай фотохронико.

СОЦИАЛИС ОРОНУУДААР

ПРОФСОЮЗУУДАЙ СЪЕЗДЫЕ УГТУУЛАН

ХАНОЙ. Демократическа Вьетнамай Ханой-Винь гэжэ гол түмэр замай hэргээн бодхогдоhон Ноиныок гэжэ эгээл ехэ хүүргэ дээгүүр түрүүшын составууд үнгэрбэ. Тэрэ 222 метр утатай. 1972 оной тэн багаар американ авиациин hандаргаhан энэ хүүргые hэргээн бодхоолго Вьетнамай профсоюзуудай федерациин болохоёс байhан съездэ хүдэлмэришэдэй бэлэг болоно. Ниньбинь хотодо шэнэ вокзалаа байшан болон перроной барилга hаяхан хэгдэжэ дүүргэгдэhэн байна.

Вьетнамай профсоюзуудай федерациин нээгдэхээ байhан гурбадахи съездын хүндэлэлдэ ДРВ-гэй элдэб районуудhаа ажалай амжалтанууд тухай мэдээнүүд орожол байна. Намдинь хотын бүдэй комбинадай торгоной фабрикын хүдэлмэрилэгшэд гүрэнэй түсэб амжалтатайгаар дүүргэhэнэйнгээ hүүлээр съездын урда тээ дэлгэрhэн мүрысөөндэ оролсобо. Тэдэнэр даабариhаа гадуур арбаад мянган метр торгон бүд нэхэжэ гаргаа. Ой модоороо суурхадаг Бактай провинцидахи Хоанг Ван Тху гэжэ саарhанай фабрикын үйлэдбэриин хүсэн үргэдхэгдэжэ байнхаи. Энэ барилгын хүдэлмэришэд hаяхан саарhа хэхэ шэнэ түхеэрэлгые ашаглалгада тушааба. Тэрэнэй ашаар предприяти жэлдээ хоёр дахин ехэ продукци гаргадаг болохо юм.

АРАДАЙ ХҮДӨӨГЭЙ УНИВЕРСИТЕДҮҮД

БУХАРЕСТ. Румыниин арадай хүдөөгэй университедүүдтэ hуралсалай жэл түлэг дундаа. 1968—1969 онуудта байгуулагдаhан университедүүд тарияашадай дунда суурханхай.

Хоёр жэлэй саада тээ Румынида арадай 130 университет байhан hаа, мүнөө тэдэнь 500 гаран болонхой. Тэндэ саад, виноград ургуулгын, мал ажалай, хүдөө ажахые оньhожоруулгын хоёр мянга гаран элдэб кружогууд хүдэлнэ. Агрономи, биологи, медицинэ, экономико, уран зурагай искусство, литература, театр, педагогико, эстетикэ болон эрдэм ухаанай бусад hалбаринуудаар лекци ба семинарнууд hуралсалай программада оруулагданхай.

Уран hайханай талаар хүмүүжүүлгэдэ, арадай уран шадабарине дээшэлүүлгэдэ арадай университедүүд ехэ анхарал хандуулна. Хүдөөгэй 30 мянга шахуу агроном, врач, инженер, хүдэлтийна болон ажахын хүдэлмэрилэгшэ, багша, мүн баhа үйлэдбэриин түрүүшүүл ажабайдалай, ажалай баян дүй дүршэлтэй хүнүүд университедүүдтэ хүдэлнэ.

1972—1973 онуудай hуралсалай жэлдэ 75 мянган хүн университедүүдтэ hураа.

ЧЕХОСЛОВАКИИН ТАБАН ЖЭЛЭЙ БАРИЛГАНУУД

ПРАГА. Шэнэ жэлэй эхилээд байхада, энэ табан жэлэй үнгэрhэн гурбан жэлэй туршэ соо Чехословакида болоhон хубилалтанууд урда урдынхиhаа үлүүгээр мэдэрэгдэнэ. Чехословакиин ниислэл хотые урда талаhаань хойто таладань хүрэтэр харая. Прагын метрогой түрүүшын линиин хэдэн станци уласхоорондын, хотые hэтэ эсхэжэ гараhан газай сорго, болбосон, гоё түхэлтэй болоно байгаа гол вокзал, олон километртэ баригдажа байгаа эстакадын ехэ ехэ баханануудые энэ замдаа харахат. Ниислэлэй онсо илгаань — байрын гэрнүүдэй шэнэ кварталнууд.

Энэ хугасаа соо орон доторшье гайхалтай хубилалтанууд болоо. Гансал үнгэрhэн жэлдэ Чехословакида, хүгжэнги промышленностьтай энэ орондо промышленна шэнэ 7 предприяти, 3 электростанци ашаглалгада оруулагдаа, уhанай 2 ехэ сөөрэм малтагдаа, хэдэн зуугаад километртэ дардам харгы татагдаа. 100 мянган байрын шэнэ гэр ашаглалгада тушаагдаа.

Энэ табан жэлдэ Чехословаки Советскэ Союз болон аха дүү социалис бусад оронуудтай харилсаа холбоотойгоор шэнэ шэнэ барилгануудые амжалтатайгаар бодхоогоо.

(ТАСС).

БИДЭНЭЙ УЯЛГА ЕХЭ

Партида, совет арадта КПСС-эй Центральна комитедэй хандаhан Хандалгые Улаан-Үдын «Ландыш» магазинай коллектив ниитынгээ суглаан дээрэ зүбшэн дэмжээд, 1973 онойхиhоо бүри hайнаар хүдэлхэ гэhэн социалис уялга абаа hэн.

Үнгэрhэн жэлэй туршада бидэ hара, квартал бүхэнэйнгөө түсэбые табан хоног урид дүүргэдэг байгаабди. Тиигэжэ жэлэй туршада оло мянган түхэригэй эд бараа прибор бүтээлгын, локомотив-вагон заhабарилгын заводуудай хүдэлмэришэдтэ худалдажа, горпромторгын дамжуулгын улаан тугташье хүртөө hэмди.

Мүнөө жэл бидэ гансахан өөhэдынгөө түсэб бэелүүлхын түлөө оролдохо бэшэ, харин манай магазинда ехэнхидээ ородог дурсагдагша предприятинуудай хүдэлмэришэдэй түсэбөө дүүргэхын түлөө тэмсэхэ гэhэн зорилго уялга соогоо абаабди.

Г. ДАРЖАЕВА,
наймаалагша.

НЮТАГ НЮТАГАЙ ҺОНИН

ШЭНЭ ЗОРИЛГОНУУД ХАРААЛАГДАБА

Һаяхан барилгашадай клуб соо Улаан-Үдын горпищеторгын эдэбхитэдэй суглаан болобо. Горпищеторгын директор В. И. Аржанов 9-дэхи табан жэлэй шиидхэхы жэлдэ хэһэн ажал тухайгаа элидхэл хээ.

Коллективэй дунда 1973 ондо дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй дүн тухай энэ эмхиин профкомой түрүүлэгшэ Т. А. Бурлакова суглаарагшадта дэлгэрэнгыгээр хөөрөө.

Суглаанда хабаадаһан республикын худалдаа наймаанай министр М. М. Хабалов горпищеторгын дутуу дундануудые тобшолжо, ажалай эмхидхэлдэ ушардаг дутагдалнуудые элирүүлхэ дурадхалнуудые хэлэбэ.

Элидхэл тушаа худалдаа наймаанай инспекциин ахалагша инспектор нүхэр Бабошин, горсоведэй гүйсэдкомой наймаанай таһагые даагша нүхэр Терещенко, пивын заводой түлөөлэгшэ Сазонов болон бусад үгэ хэлэбэ.

Удаань тодорхойлхы, 1974 оной түсэб нэгэн дуугаар баталагдан абтаба.

8 магазин шэнээр түхеэрхэ, 10 наймаалагшадые дээдэ һургуулида, 15 һурагшадые худалдаа наймаанай техникумдэ, 40 хүнийе наймаашанай һургуулида һургаха, мүн бусад һуралсалда бүхыдөө 1.200 хүнийе хабаадуулха болобо. Социалис мүрысөөндэ уриһан Шэтын горпищеторгын урялые дэмжэн абажа, хабарай тарилгын, үбһэ, таряа хуряалгануудай халуун хаһада Кировэй нэрэмжэтэ совхоздо шефскэ туһаламжа үзүүлхэ гэжэ шиидхэбэ. КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй ба ВЛКСМ-эй ЦК-гай арадай ажахын 1974 оной түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө дэлгэрһэн бүхэсоюзна социалис мүрысөө үргэн далайсатайгаар эмхидхэхэ тухай тогтоолые дэмжэн абаад, олон янзын эдеэ хоолой зүйлнүүдээр ажалшадаа таһалгаряагүй хангажа байха, залуу хүдэлмэришэдэй мэргэжэлээ дээшэлүүлхэ хэрэгтэ туһаламжа үзүүлхэ, 1974 онойнгоо түсэб болзорһоонь урид дүүргэжэ, түсэбһөө гадуур 270 мянган түхэригэй эдеэ хоолой зүйл худалдаха гэһэн социалис уялга абаба. Мүн худалдан абагшадай 150 конференци, 3 ярмаг, магазинуудай дунда болохо 3 конкурс болон бусад хэмжээ ябуулганууд эмхидхэглэхэ гэжэ горпищеторгын түсэб дотор хэлэгдэнхэй.

Социалис мүрысөөндэ илажа гараһан горпищеторгын 44 хүдэлмэрилэгшэд болон наймаалагшадта «Социалис мүрысөөндэ илагша» гэһэн тэмдэг зүүлгэгдэбэ.

Ажал хүдэлмэридөө оролдосотой һайнаар хандажа, ажалшадта хүндэтэй болоһон горпищеторгын олон наймаалагшад хүндэлэлэй самбарта бэшэгдээ, худалдаа наймаанай министерствын грамотануудаар шагнагдаа.

Д. ГАРМАЕВ.

СҮЛӨӨТЭЙ САГТАА...

Гусиноозёрскын оёдолой фабрикын коллектив сүлөөтэй сагаа ашагтай туһатайгаар үнгэргэхэ гэжэ оролдодог, эрмэлзэдэг болонхой. Һаяхан эдэнэр «Гэрэй эрхим эзэн эхэнэр» гэһэн мүрысөө үнгэргэбэ. Иимэ мүрысөөнэй үнгэргэгдэхэдэ, гэрэй эзэн эхэнэрнүүд олоороо суглардаг. Харин эрэшүүл энэ үдэр юу хэхэ болоноб?

Коллективэй гэшүүд сүлөөтэй сагаа сэбэр агаарта үнгэргэдэг. Фабрикын хүтэлбэрилэгшэд мүльһэн дороһоо загаһа хахуулидаха дуратайшуулай мүрысөө Галуута-Нуур дээрэ үнгэргэбэ.

Заншалта болоһон мүрысөөндэ хэн түрүүлэн олзо олоноб, хэн эгээн томо загаһа бариваб, хэн баян олзотой болоноб — иимэ конкурснууд соносхогдобо...

Хэдэн часай үнгэроод байхада, фабрикын нэгэ цехэй хүдэлмэришэн А. Евстафьев бусадһаа түрүүн загаһа барижа, шанда хүртэбэ. Харин эгээл томо загаһа бариһан В. Ворошилин, эгээл заахан — орсойдохоноо табан сантиметрэй загаһа бариһан В. Шаповалов гэгшэд шанда хүртэжэ, эльгээ хататараа энеэлдээ, сэнгээшье.

Һүүлдэнь нуур дээрэ түүдэбшын гал носоогдожо, загаһа бариһан олзоороо шүлэ шанаһан байна. Фабрикын хүдэлмэришэд иигэжэ сэбэр агаарта амаранхай, хухюун, баяртайнууд гэр гэртээ бусаа һэн.

Л. СЛЮНКИНА.
Сэлэнгын аймаг.

ХҮНГЭН МАШИНАТАН ОЛОШОРНО

Тээгдэ тосхоной ажалшад хүнгэн машина олоор худалдан абадаг болобо. Һаяхан Хүрбын леспромхозой жолоошон Д-Д. Норбоев, Хүрбын совхозой главна ветврач Р. В. Гынденов гэгшэд «Запорожец», сельсоведэй түрүүлэгшэ Александр Цыцыктуев «Москвич» машинануудые худалдан абаба. Энэ совхозой түрүү хонишод Н. Закиров ба В. Казазаев гэгшэд «Урал» мотоциклтай болобо. Тиихэдэ мал ажал дээрэ хүдэлжэ ябаһан Е. Бальжинов, М. Закиров, В. Дондоков болон үшөө олон хүнүүд «Юпитер» мотоциклнуудые худалдажа абанхай урин дулаан хабарай ерэхые хүлеэжэ ядана.

Ц-Х. ГОМБОДОРЖИЕВА.
Хориин аймаг.

АЖАЛАЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ

Буркоопсоюзай Хүндэлэлэй самбарта социалис мүрысөөндэ шалгаржа гарагшадай дүрэ зурагууд харагдана. Тэдэнэй дунда Буркоопсоюзай автобазын жолоошон, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда хабаадаһан, олон орден, медальнуудай кавалер Николай Фёдорович Ширяевай дүрэ зураг табяатай. Гуша гаран жэлэй туршада машина жолоодоһон Ширяев Буркоопсоюзай түрүүшүүлэй нэгэн һэн тула СССР-эй, РСФСР-эй потребсоюзай Хүндэлэлэй грамотануудаар олон удаа шагнагдаһан байна. Ганса республика дотороо бэшэ, холуур мэдээжэ болоһон энэ түрүү жолоошон капитальна заһабаригүйгөөр машинаараа 500 мянган километр ябаад байна. Ширяев пенсидэ гаранхайшье һаа, машинаяа орхихо дурагүй, мүнөөшье хүрэтэр ажаллаһаар.

Зэдын райпотребсоюзай хүдэлмэришэн Р. М. Улахановагай дүрэ зураг эндэ харагдана. Нютагайхидынь 10-аад жэлэй туршада энэ ажалда хүдэлжэ, дуршэлтэй болоһон Улахановагай бариһан хилээмэ, ватрушка болон бусад эдеэ хоолой зүйлнүүдтэ һайн сэгнэлтэ үгэдэг юм.

Суулгын совхозрабкоопой наймаашан Н. Н. Добасова, Хэжэнгын совхозрабкоопой хүдэлмэрилэгшэ Д. Ц. Самбуев, Бэшүүрэй райпотребсоюзай ахалагша экономист Е. А. Белкина, Советскэ райпогой автолавкын жолоошон Н. К. Кокорин, Баргажанай райпотребобществын главна бухгалтер Е. А. Лобанова, Хэжэнгын райпогой эд бараанай магазиниие даагша К. С. Апрелкова, Прибайкалиин райпотребсоюзай Первомайска сельпогой столовые даагша В. Н. Осколкова болон бусад коммунис ажалай ударнигуудай дүрэ зурагууд эндэ бии.

Д. КОЛМАКОВ,
манай штатнабэшэ корреспондент.

ҺУРГУУЛИНУУДАЙ ҺОНИН

БИОЛОГИЧЕСКА ДЕКАДА

Барыкино тосхоной найман жэлэй һургуулида биологическа декада болоо. Тус декадын үедэ биологиин багша Л. К. Свечниковагай хүтэлбэри доро горитойхон хүдэлмэри хэгдээ. Олоной һонирхол татаһан биологическа КВН үнгэргэгдөө. Мүн «Ленин ба байгаалиие хамгаалга» гэһэ темээр хөөрэлдөөнэй үдэшэ болоо.

«Байгаалида яажа хандаха ёһотойб?», «Олон түрэлэй загаһад», «Шубууд — манай нүхэд» гэһэн темэнүүдээр элидхэл болон лекцинүүдые багшанар һурагшадтаа уншаа.

Декадын үе соо «Байгаалиие хамгаалга», «Загаһадай амидарал», «Гайхамшагта ургамалнууд», «Гол нуурнуудые хамгаалга» гэһэн диафильмнүүд харуулагдаа. Үнгэрэгшэ зун һурагшадай суглууһан нютагай ургамалнуудай гербари багша Л. К. Свечниковагай хүтэлбэри доро хэгдээ. Һургуулиин биологиин кабинедтэ харуулан ойлгуулха зүйлнүүд олоор бүтээгдэһэн байна.

ЭРХИМ АЖАЛАЙ ТҮЛӨӨ — ШАГНАЛ

Ехэ Куналейн дунда һургуулиин һурагшадай үйлэдбэриин бригада жэлһээ жэлдэ өөһэдынгөө участок дээрэһээ үндэр ургаса абадаг юм. Эрхим ажалайнгаа түлөө бригадын гэшүүд олон удаа шагналда хүртэһэн. Жэшээлхэдэ, Кушнарев Федор, Рыжаков Иван, Петрова Валентина болон бусад ВДНХ-гай хүндэтэ гэшүүд болоһон байна. Мүнөө тэдэнэр һургуулияа дүүргэнхэй. Олонхинь түрэл колхоздоо ажаллана. Нүгөөдүүлынь хүдөө ажахын дээдэ һургуулинуудта һурана.

Бригадын олохон гэшүүд 1971 ондо ВДНХ ошохо путевкоор шагнагдаа бэлэй. Харин энэ жэлдэ Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз һурагшадай үйлэдбэриин бригадын гэшүүдые Улаан-Үдэ — Красноярск — Томск — Алма-Ата — Ташкент — Фрунзе — Улаан-Үдэ гэһэн маршрудаар аяншалха түлөөһэгүй путевкоор шагнаа. Үнэхөөрөөшье, бригадын гэшүүд үнгэрһэн жэлдэ эрхим һайнаар хүдэлөө. Тэдэнэр гектар бүриһөө 390 центнер куузикугай ургаса абаһан байна.

Ф. СТЕПАНОВ.
Улаан-Үдын аймаг.

СПОРТЫН ЖЭЛЭЙ ДҮНГҮҮД

Үнгэрһэн 1973-дахи спортын жэл спортсменүүдтэ ямар хубилалта, амжалта асараа хаб? Сэхынь хэлэхэдэ, ехэ ехэ мүрысөөнүүд, илалта, шэнэ шэнэ рекорднууд ааб даа.

Тиимбэшье һаа, ганса энэ бэшэ бэзэ.

Мүнөөдэр спорт — олон ондоо оронуудай арад зоной; бага яһатанай, нацинуудай бэе бэеэ ойлголсохо хани барисаанай, уласхоорондын зохид арга болоно бшуу. Энээнние Москвада үнгэргэгдэһэн универсиадын Бүхэдэлхэйн студентнүүдэй спортын нааданууд үшөө дахин гэршэлжэ үгөөха юм.

«Москвада үнгэргэгдэхэ Бүхэдэлхэйн студентнүүдэй спортын наадануудганса-шье спортсменүүд болон залуушуулай һайндэр бэшэ, мүн саашадаашье залуушуулай дунда эб найрамдал, хүгжэлтэ дэбжэлтын болон демократиин түлөө тэмсэхэ хани барисаан» гэжэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев Универсиадада хабаадагшадта хандахадаа бэшээ һэн шуу.

Универсиада энэ үндэр нэрэ зэргээ нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлээ гэжэ сэхэ хэлэхэ дүүрэн арга бии. «Спорт — эб найрамдал, хани барисаан!» гэһэн тангаригаа хэрэг дээрэнь бэелүүлжэ шадаа.

«Универсиада-73» гэһэн наадаанда хэзээ хэзээнэйхиһээ олон — 70 ороной түлөөлэгшэд хабаадалсаһан байна. Энэ юун тухай гэршэлнэб гэхэдэ, спортын талаар уласхоорондын мүрысөөнүүдэй бүри олоор үнгэргэгдэдэг болоһые тэмдэглэнэ. Эндэ Советскэ Союзай түлөөлэгшэд эдэбхи үүсхэлтэйгээр ажаллажа гараһан байха юм.

Манай Эхэ ороной ниислэл хото үнгэрһэн жэлдэ спортын ёһотой шалгалта барижа шадаа. Эндэмнай Бүхэдэлхэйн универсиада болоо. Мүн эндэ шайбатай, бүмбэгэтэй хоккей наадалгаар дэлхэйн түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөнүүд үнгэргэгдөө. Үшөө тиихэдэ академическэ һэлюурдэлгээр Европын түрүү һуури эзэлхын түлөө наадан болобо. Тиихэдэ уласхоорондын олон тоото мүрысөөнүүд үнгэргэгдэһэн байна.

Совет ороной спортсменүүд туйлаһан амжалтаараа омогорхоно. Жэшээнь, универсиада дээрэ СССР-эй студентнүүд наадагдаһан алтан медальнуудай хахадынь шахууе абаһан байха юм. Нёдондо жэлдэ үнгэргэгдэһэн уласхоорондын наадануудта манай ороной спортсменүүд дэлхэйн 30, Европын 57 алтан медальнуудые абаһан байна. Совет ороной зургаан штангистнууд дэлхэйн, Европын түрүү һуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэһэн мүрысөөндэ оисо шалгаржа, дүн хамта 12 алтан медальда хүртэһэн байгаа.

Үнгэрһэн жэлэй намар Тегеранда бүхэ барилдаанай уласхоорондын фестивальда хабаадагшад дүн хамта 11 алтан медальтай бусажа ерээ бэлэй. Мүн энэ хотодо самбо барилдаагаар үнгэргэгдэһэн наадаанда манай спортсменүүд 10 алтан медалиин 9-ыень абанхай бусажа ерээ һэн.

Дэлхэйн гимнастканууддай дунда эрхимэй эрхим гэгдэһэн Людмила Турищевагай амжалта юугээр сэнтэй гээшэб! Мүнөө манай Людмилэдэ хүрэжэ мүрысэхэ гимнастка дэлхэй дээрэ үгы тооной. Нүгөөдэ — Европын чемпионууд болоһон Виктор Клименко, Николай Андриянов гэгшэд баһал эрхимүүдэй тоодо оролсохо ёһоороо оролсоно. Ватерполистнууд, фигуристнууд, биатлонистнууд, боксернууднай яһала һайн амжалтатай 1973 ониие үдэшөө. Мүн 1973 оной дүүрэхын тэндэ мэргэн буудалгаар Австралида үнгэргэгдэһэн мүрысөөн дээрэ манай ороной спортсменүүд абажа боломоор 8 алтан медальнуудай бултыень тоонто нютагтаа асаржа ерээ һааб даа.

Жэлэй дүүрэхэдэ, эрхимэй эрхим гэгдэһэн 10 спортсмен тодорхойлогдодог гээшэ. Эдэнэй дунда диск шэдэлгээр, ядро түлхилгөөр Фаина Мельник, Надежда Чижова, дэлхэйн шатаршад соонһоо эрхим гэгдэһэн залуу гроссмейстер Анатолий Карпов, эрхим фехтовальщик Виктор Сидяк гэгшэд нэрлэгдэнхэйл!

Мүнөө орон соогуурнай СССР-эй арадуудай үбэлэй гурбадахи спартакиадын угтамжада зорюулагдаһан мүрысөөнүүд үнгэргэгдэжэ байнхай. Үбэлэй спортын энэ мүрысөөнүүдтэ колхоз, совхоз, предприяти, эмхи зургаануудай олон тоото спортсменүүд хабаадалсажа, республика, область, хизаарнуудайнгаа хуушанай рекорднуудые шэнэлжэ эхилбэ. Байгша оной март һарада спартакиадын түгэсхэлэй наадан үнгэргэгдэхэ. Эндэ үшөө олон рекорднууд тогтоогдохол байха.

Спартакиадада хабаадагшадай мэдэлдэ һэльбэн заһагдаһан, мүн шэнээр баригдаһан спортын һайн түхеэрэлгэтэй баазанууд угтанхэй. Жэшээнь, Урда-Сахалин, Петропавловск-на-Камчатке, Свердловск, Бакуриан хотонуудта трамплиинһаа һүрэхэ һайн вышкэ, уласхоорондын гуримай ёһоор, шаргаар урилдаа үнгэргэжэ баймаар һайн түхеэрэлгэтэй харгы Братскда, Пермидэ баригдаһан, санаар, биатлоноор мүрысөө үнгэргэхэ тусхай стадионууд Минск, Красноярск, Ижевск, Новосибирск хотонуудта ашаглалгада үгтэһэн байха юм.

Үнгэрэгшэ жэлэй һүүл багаар эхилһэн СССР-эй арадуудай үбэлэй III спартакиада орон соогуурнай омог дорюунаар алхалһаар.

Леонид ГОРЯНОВ.
(АПН).

МИНСК хотодо выставкын шэнэ павильон — Искусствын байшан ашаглалгада оробо.

Тэрэнэй уужам һаруул залнууд нэгэ доро мянгаад бүтээл харуулагдахаар түхеэрэгдэнхэй.

Байшангай Ехэ зал соо ехэ ехэ выставкэнүүдые эмхидхэхэ юм. Тиихэдэ мүн графика, шэл ба керамикаар хэгдэһэн зүйлнүүдые харуулхаар бага зал бии.

Байшангай нэмэл таламайнууд гранит, мрамор, шулуугаар хэгдэһэн бүтээлнүүдые харуулхада хэрэглэгдэхэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Белоруссиин ниислэл Минск хотодо бодхоогдоһон Искусствын шэнэ байшангай залнуудай нэгэн соо.

ТАСС-ай фотохронико.

ҮНШАГТЫ[...] һонирхохол байхат[...]

1.700 ЖЭЛЭЙ УРДА ТЭЭ ХҮНҮҮДТЭ ЯМАР ҮБШЭН ХҮРЭДЭГ БАЙГААБ

Мексикын Антропологиин[...] түүхын институдай хүдэл[...] рилэгшэд Сан-Хуан Теот[...] канда малталга хэхэдээ, э[...] урдын ехэ хүүр олобо. 17[...] жэлэй урда тээ эндэ ажа[...] һан хүнүүдэй хүүрнүү[...] шэнжэлхэ, тэрэ үсын хүн[...] гол түлэб подагра үбшөө[...] дэдэг, һэлхэрэн хабдадаг[...] гаа гээд антропологууд э[...] рүүлбэ. Тиихэ сагта эл[...] үбшэнгүүдые шадамар бэрх[...] эмшэлдэг, аргалдаг байгаа[...] жэ эрдэмтэд тэмдэглэнэ. Т[...] дорхойлон хэлэбэл, хүнүү[...] толгойдо операцинуудые[...] дэг, үе мүсэеэ гэмэлтэхэд[...] тархиин хахархада. дүйт[...] һайнаар баридаг хүнүүд б[...] байгаа гээд элирүүлэгдээ.

«БАХ, ШОПЕН БА НААДАНХАЙНУУДНИ[...]»

Испаниин пианист Леона[...] до Акоич Европын хэдэ хэ[...] оронуудта концерт амжалт[...] тайгаар табиба. «Бах, Моца[...] Шопен, наадаанхайнуудта[...] адляар, намда һайшаагдаһ[...] юм» гэжэ журналистнуудт[...] хөөрэлдэхэдөө, сэхэ рүүнь[...] рэ мэдэрһэн байна. Леонар[...] — соггой хүхюун хүн. Тэр[...] нэй концертнэ ажал ябуул[...] жэлэй туршада 6 недели[...] рэхэгүй соо үргэлжэлдэг ба[...] на. Тэдэ энэньшье гайхал[...] бэшэ. Ушарынь юуб гэхэ[...] бэлигтэй хүгжэмшэн оро[...] доол... зургаа наһатай юм.

1.004 АШАНАР

Ташкент хотын хүүгэ[...] дүрбэдэхи поликлиникын м[...] сестра Матлюба Ишанходж[...] вада Улаан Хэрээһэнэй ул[...] хоорондын комитедэй дэ[...] шагнал — «Флоренс Найт[...] гейл» гэжэ медаль барюул[...] даба.

— 38 жэлэй саада тээ х[...] жэлэй курс дүүргээд байхад[...] Москвааһаа ерэһэн врач Ол[...] Петровна Агеева сугтаа[...] дэлэе гэжэ хэлээ һэн, — гэ[...] Матлюба хөөрэнэ. — Мана[...] районо үхибүүдэй түрүүш[...] консультаци тэрэ эмхидхэ[...] юм.

Матлюба Ишанходжае[...] танил гудамжануудаараа д[...] шөөд жэл соо алхална. Ан[...] түрүүн аба, эжынэрэйнь ажа[...] һуүһан, мүнөө тэдэнэй 1.00[...] хүбүүд, басагадай байдаг гэ[...] нүүдтэ үдэр бүри шахуу ор[...] дог юм. Былтыень — 1004 х[...] бүгдые Ишанходжаева аша[...] нарнь гээд тоолодог байна.

ҮҮЛЭН ДООГУУР... ЯБАГААР

Хэдытэйдээ альпинизмээ[...] һонирхожо эхилдэг бэ? Эн[...] манай һургуулиин наһа гүйсэ[...] гүйшүүлдэ хэрэгтэй юумэн б[...] шэ гээд хэлэжэ болохот. Г[...] бэшье, түрэһөөр жэлшье б[...] лоогүй Боря үндэр эгшэн[...] хада дээрэ гаража үрдибэ.

Сэхыень хэлэбэл, тусха[...] рюкзак соо һуугаад. абынга[...] гү, али эжынгээ (альпини[...] мээр спортын мастернууд[...] нюрганда тэрэ аяншалһан ба[...] гаа. Аба, эжынь хадада гара[...] ехэ дуратайнууд, тэдэнэр П[...] мирай үндэртэ танилсаһан ю[...]

Боря альпинист болохо г[...] Тэрэнэй аха Серёжа 14 наһ[...] тайдаа «СССР-эй I шаты[...] альпинист» гэһэн значок аб[...] һан юм. Хада ууланууда[...] аяншалга тэрэнэй һайнаар һ[...] раха, аба, эжынь эрдэм[...] орьёл өөдэ добтолхо хэрэгт[...] ехэтэ туһална. Абань—биоло[...] гиин эрдэмэй кандидат, эжын[...] — медицинын эрдэмэй доктор[...] болонхой. Амарха сагтаа х[...] дол аяншалгада ярадаг.

Амаралтын үдэрнүүдтэ хэ[...] шье гэртээ һуудаггүй: Лиди[...] Константиновна Романовагай[...] (эжынь) хүтэлбэри доро б[...] тадаа сэбэр агаарта гаршада[...] юм. Зундаа байдаркада һу[...] гаад ябаха, үбэлдөө санаа[...] һолжорхо.

(1974 оной календарьһаа абтаба).

АША ҮРЭТЭЙ ДҮНГҮҮД

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин хани ёһоной албанай хэрэгээр Куба ошоод бусаһан тухай дэлхэйн хэблэл бэшэхэдээ, түрүүшын дүнгүүдые согсолон шэнжэлнэ.

Дэлхэйн олониитын һанал бодолые элирхэйлэн, гадаадын хэблэл иигэжэ тэмдэглэнэ: «Л. И. Брежневэй Кубада ерээд бусалга бүгэдэ ниитын эб найрамдал бэхижүүлхэ хэрэгтэ ехэ туһа хүргэбэ».

БЕРЛИН. Совет-кубын декларацида гар табилга Леонид Ильич Брежневэй хани ёһоной хөөрэлдөөнүүдые хэхээ Куба ошолгын амжалтатайгаар дүүрэһые элирхэйлэн гэршэлнэ. Аха дүү хоёр партиин, хоёр арадай хоорондохи харилсаа холбоо хүгжөөхэ, социализм ба коммунизм байгуулха хэрэгтэ хани барисаатайгаар ажаллаха, уласхоорондын байдал һайжаруулхын түлөө хамтаараа тэмсэхэ зорилгонууд табигдана гээд «Нойес Дойчланд» газетэ бэшэнэ.

«СССР-эй, Кубын хараа бодол адли» гэһэн гаршаг доро хани ёһоной албанай хэрэгээр ошоһон тухай коммюникегэй дүүрэн текстые «Берлинер Цайтунг» газетэ тунхаглаба.

СОФИ. «КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин Кубада ошоод бусалга түүхэтэ удха шанартай хэрэг болоно. Энэнь Латиин Америкын оронуудтахи революционно хүгжэлтэдэ гүнзэгы нүлөө үзүүлхэ байха», — гэжэ «Поглед» журнал бэшэнэ.

ВАРШАВА. Л. И. Брежневэй нютагаа бусахаяа Кубын ниислэл хотоһоо мордоһон тухай репортаж Варшавын телевиденеэр харуулагдаа. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин Сүлөөтэ олтирогто айлшалалга хани халуун, үнэн зүрхэнэй оршон байдалда үнгэрөө гээд шэнжэлэгшэ тэмдэглэнэ.

Соведүүдэй орон Латиин Америкэдэхи түрүүшын социалис оронтой һанал нэгэтэй байна. Энэнь социалис интернационализмын илан мандажа байһые элирхэйлэн гэршэлнэ гэжэ ПОРП-ын ЦК-гай орган — «Трибуна люду» газетэ бэшэнэ.

ПРАГА. «КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй Куба ошолго үнгэрэгшэ неделидэ Кубын арадай ехэ һайндэр, совет-кубын хани барисаанай, харилсаа холбооной, һаналаа нэгэдэлгын һайндэр болоо», — гэжэ «Руде право» газетэ Л. И. Брежневэй Куба ошоод бусалгын дүнгүүдтэ зорюулагдаһан шэнжэлэл дотороо бэшэнэ.

ДЕЛИ. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй албанай хэрэгээр Куба ошоод бусалгын дүнгүүд ехэ удха шанартай гэжэ Индиин хэблэл тэмдэглэнэ. «Энэнь мүнөөнэй гол шухала асуудалнуудаар СССР-эй, Кубын һанал ба үг зорилго нэгэтэй байһыень элирхэйлбэ. Социализм, коммунизм байгуулхын түлөө тэмсэлэй суртал һургаалнуудта, марксизм-ленинизмын гол ёһонуудта үнэн байдагаа хоёр ороной Коммунис партинууд мэдүүлбэ», — гэжэ ЮПИ агентство мэдээсэнэ.

НЬЮ-ИОРК. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин Кубада ерээд бусалгын дүнгүүдые американ радиостанцинууд дамжуулхадаа, энэнь СССР-эй ба Кубын хоорондохи хани барисаа ба харилсаае саашаданьһайжаруулха хэрэгэй шухала шата болоно гэжэ тэмдэглээ.

ПАРИЖ. Л. И. Брежневэй хани ёһоной албанай хэрэгээр Куба ошоод бусалгын дүнгүүд тухай Франс Пресс агентство мэдээсэхэдээ, Гаванын ба Кубын бусад хотонуудай хүн зон совет арадай түлөөлэгшые хүндэмүүшэ халуунаар угтаа гэнэ.

Ниитын ондо ондоо байгуулалтатай гүрэнүүдэй хани ёһоор зэргэ оршохо тухайда КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь үшөө дахин тэмдэглэбэ гэжэ АФП мэдээсэнэ. Л. И. Брежневэй хани ёһоной хөөрэлдөөнүүдые хэхээ Куба ошоод бусалгын дүнгүүдые дэлхэйн оронуудай хүн зон һайшаан угтаба.

ЛОНДОН. Энэнь Советскэ Союзай, Кубын хоорондохи харилсаа холбоое саашаданьбэхижүүлхэ байха гэжэ Рейтер агентство тэмдэглэнэ. Фидель Кастро Гаванада үгэ хэлэхэдээ, «Уласхоорондын шахардуу байдал һулаaруулхын тула СССР-эй бэелүүлжэ байгаа политикые Кубын правительство бүрин һайшаан дэмжэнэ» гэжэ мэдүүлээ.

РИМ. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин албанай хэрэгээр Куба ошоһон ушар хоёр ороной хоорондохи хани барисаанай, харилсаа холбооной бата бэхи байһыень элирхэйлэн гэршэлээ гээд «Унита» газетэ бэшэнэ. Гаванадахи Революциин талмай дээрэ болоһон манифестациин үедэ, Орьенте провинцидахи уулзалга дээрэ олон зуугаад мянган зон Л. И. Брежневые халуунаар угтаа, совет арадуудые хүндэлдэг байһанаа элирхэйлэн мэдүүлээ.

(ТАСС).

ВАРШАВА

Шэнэ һургуулинууд

ТАСС

Энэ жэлдэ Польшын арадай гэгээрэлэй шэнэ барилгануудые бодхоолгодо 8 миллиард злотых һомологдоо. Энэнь 1973 онойхитой жэшэбэл, 10 шахуу процентээр ехэ юм. Һуралсалай шэнэ жэлдэ 250 һургуулида: техническэ мэргэжэл олгодог училищинуудта, эхин һургуулинуудта, юрэнхы эрдэмэй дунда һургуулинуудта, лицейнүүдтэ хонхо түрүүшынхеэ жэнгирхэ. 12,5 мянга шахуу үхибүүд шэнэ интернат һургуулинуудта һураха байна.

ХАНОЙ

ДРВ-гэй национальна суглаан

ТАСС

Вьетнамай Демократическа Республикын национальна суглаанай сесси эндэ хүдэлмэреэ эхилбэ. ДРВ-гэй премьер-министрэй орлогшо Ле Тхань Нги 1973 ондо арадай ажахые хүгжөөлгын дүнгүүд тухай, 1974—1975 онуудта республикын экономико хүгжөөхэ зорилгонууд тухай элидхэл хээ.

КАИР

Хоёрдохи шата дүүрэбэ

ТАСС

Израилиин сэрэгүүдые Суэцкэ каналай баруун бэеһээ гаргалгын хоёрдохи шата дүүрэбэ. Нютагай сагаар үдэшын 6 сагта ООН-ой онсо даабарита хүсэнүүд каналай хоёр талаар жагсаһан байна. Египедэй частьнууд февралиин 5-най үглөөгүүр эндэ ерэһэн байна.

Каирай газетэнүүдэй мэдээсэһэнэй ёһоор, Израилиин сэрэгүүд каналай баруун бэеһээ февралиин 21-дэ бүрин хүсэдөөр гаргагдаха ёһотой.

ХИЛЫН СААНАҺАА

телефон·телеграф·радио

ВАШИНГТОН

А. А. Громыко Г. Киссинджертэй уулзаба

ТАСС

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко США-гай гүрэнэй секретарь Г. Киссинджертэй уулзажа хөөрэлдэбэ. Хоёр талые һонирхуулһан хөөрэлдөөн болоһон байна.

БРАЗЗАВИЛЬ

ҺАНАЛ НЭГЭТЭЙ

ТАСС

Франциин Коммунис партиин, Конгын Ажалай партиин делегацинууд хамтын коммюнике эндэ тунхаглуулхадаа, уласхоорондын байдалай, национальна сүлөөрэлгын; эб найрамдалай, дэбжэлтын түлөө арадуудай тэмсэлэй олон асуудалнуудаар һанал нэгэтэй байһанаа элирхэйлэн мэдүүлбэ. ФКП-гэй делегациин албанай хэрэгээр Конгодо ерээд бусаха үеэр энэ коммюнике тунхаглагдаһан байна.

ФКП-гэй делегаци ороной президент М. Нгуабитан, КПТ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КПТ-гэй ЦК-гай саг үргэлжын секретарь П. Нзетэй уулзажа хөөрэлдэбэ.

Империализмда, колониализмда, шэнэ түхэлэй колониализмда эсэргүү хамтынгаа тэмсэлдэ нилээд ехэ амжалтануудые туйлаһан национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөнэй үргэдэжэ, эб найрамдалай ба социализмын хүсэнүүдэй бэхижэжэ байһыень ФКП, КПТ һайшаана гээд коммюнике дотор тэмдэглэгдэнэ.

НЬЮ-ИОРК

ЗҮҮН-УРДА АЗИ ШАХАРДУУ БАЙДАЛТАЙ

ТАСС

ЮПИ агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, сэрэгүүднай «Спратли гэдэг арсалдаата олтирогуудые хинажа байна» гэжэ сайгон сэрэгэй командовани соносхоо. Хахад һарын урда тээ хоёр үдэрэй турша соо болоһон дайнай үедэ Парасельскэ олтирогуудһаа хитадуудаар намнагдаһанай һүүлээр сайгон захиргаан сэрэгэй хоёр корабль, сэрэгэй 200 алба хаагшые һуулгаһан транспортна судноо Спратли олтирогууд тээшээ үнгэрэгшэ неделидэ эльгээһэн байна. ЮПИ агентствын баталһанай ёһоор, эдэ олтирогуудые алдахагүйн тула сайгон захиргаан зэбсэгтэ хүсэнүүдые нэмэжэ эльгээхэ бодомжотой.

Спратли гэдэг олтирогууд Хитадһаа урдуур 800 милиин, Урда Вьетнамһаа зүүгээр 250 милиин, Филиппинһээ баруугаар 200 милиин газарта байдаг гэжэ ЮПИ тэмдэглэнэ. Эдэ олтирогууд манай гэжэ дурсагдаһан гүрэнүүд мэдүүлнэ.

ПЕКИН. (ТАСС). КНР-эй МИД-эй түлөөлэгшэ мэдүүлгэ тунхаглахадаа, Нань-шацюньдао (Спратли), Си-шацюньдао (Парасельскэ) олтирогууд, мүн Зүүн-Урда Азиин хэдэн оронуудай буляалдадаг бусад хэдэн аралнууд Хитадай газар болоно гэжэ мэдүүлээ гээд Синьхуа агентство мэдээсэбэ. Хитадай газар дайдын бүтэн бүрин, бэеэ дааһан байдалда хамаархыень КНР-эй правительство зүбшөөхэгүй гэжэ тэрэ мэдүүлээ.

ДЕЛИ. (ТАСС). «Индиин экспресс» газетын корреспондент Зүүн-Урда Азиин хэдэ хэдэн ороной дипломадуудтай хөөрэлдэбэ. Тиихэдэ Хитадай сэрэгэй ябуулгануудһаа уламжалан, түбэгшөөхэ байһан тухайдаа эдэнэр мэдүүлбэ.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда: «Улаан-үдынхидэй ажалай амжалтанууд» — түрүү бэшэг. «Областной партийна конференциин делегадууд».

Хоёрдохи хуудаһанда: «Колхозно үйлэдбэриие саашаданьхүгжөөхын түлөө» — Б. Николаевай статья.

Гурбадахи хуудаһанда: РСФСР-эй ЦСУ-гай мэдээсэл. В. Попов И. Злыгостев хоёрой таряашадай һуралсал тухай материал. Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указууд.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: Хилын саана. Нютаг нютагай һонин.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита» харуулна. 19.0[...] — «Время» — мэдээсэл[...] программа.

Улаан-Үдэ харуулна. 19.3[...] — «Мүрысөөн — олон т[...] мэнэй үүсхэл». 19.55 — Телепанорама. 20.15 — «Ехэ ургасын үндэһэн».

«Орбита» харуулна. 20.5[...] — «Большая любовь Бальзака» — телевизионно у[...] һайханай фильм (үнгэт[...] 3-дахи сери — «Графиня»). 21.50 — 22.00 — Забһар[...] лалга. 22.00 — «Ород р[...] манс». Г. Писаренко дууна (үнгэтэ). 22.30 — «Х[...] ба хуули». 23.00 — Эс[...] радна концерт. 24.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа.

Редактор **Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.**

Манай адрес, телефонууд:

г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора — 54-54, приёмная — 54-93, зам. редактора — 68-03, зам. редактора — 62-62, отв. секретаря — 50-52, секретариат — 66-76, отделы: партийной жизни — 60-91, сельского хозяйства — 64-36,63-86, пропаганды и агитации — 56-23, промышленности и строительства — 61-35, советского строительства и быта — 69-58, культуры и школ — 60-21, писем и рабселькоров — 67-81, информации — 34-05, общественная приемная — 56-62, машинное бюро — 57-63, фотолаборатория — 33-61.